

PERIODICALS

Moterų klubas „Alatėja“
atšventė 7 metų sukaktį – 7 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

- Rinkimės tikėjimo vartus – 2
- Šv. Kryžiaus ligoninės ateitis – 2
- Apie pasaulio lietuvius, moteris ir pinigus – 3
- Bendruomenė su stuburu – 3, 9
- Apmąstymai iš Ellicott miestelio – 4
- Mokslininkė iš Lietuvos lankėsi ALK'oje – 4–5
- Auksinis jubiliejus – 5
- Vakaronė „Lino kelias“ Central New Jersey, NJ – 5
- Iš Ateitininkų gyvenimo – 6
- Įdomumas ir laimė yra dirbti su žmonėmis – 8–9
- Apžvalgos – 10, 14

Valiutų santykis
1 USD — 2.67 LT
1 EUR — 3.45 LT

Choreografei iš Panevėžio įteiktas pasaulio folkloro „Oskaras“

Vilnius (URM info) – Europos kultūros sostinėje, Portugalijos mieste Gimarainse, gruodžio 1 d. išskirtinis apdovanojimas įteiktas tautinių šokių kolektyvo vadovei iš Panevėžio. Lietuvos laikinoji reikalų patikėtinė Portugalijoje Laura Tupe choreografei Zitai Rimkuvienei įteikė Tarptautinės folkloro asociacijų sąjungos (IGF) įsteigtą pasaulio folkloro „Oskarą“.

Panevėžio tautinių šokių kolektyvo „Grandinėlė“ meno vadovė, nacionalinių folkloro festivalių ir dainų švenčių organizatorė liaudies šokių puoselėja jau 35-erius metus. Jos va-

Choreografei Zitai Rimkuvienei (viduryje) įteiktas Tarptautinės folkloro asociacijų sąjungos pasaulio folkloro „Oskaras“.

URM nuotr.

dovaujami kolektyvai dalyvavo daugiau nei aštuoniose dešimtyse Lietuvos ir tarptautinių folkloro festivalių. Choreografės vadovaujami šokėjai šiltai priimami ir sve-

tur.
Tai jau trečiasis Lietuvos atstovams už tautinio meno puoselėjimą Lietuvoje ir užsienyje skirtas Pasaulio folkloro „Oskaras“. 2009 metais apdovanota choreografė Birutė Akelaitienė, 2011 m. – dainininkė Veronika Pavilionienė. Šiemet apdovanojimas skirtas 13 laureatų iš 10 šalių.

Prezidentė patvirtino ne visos sudėties Vyriausybę

Vilnius (ELTA) – Lietuvos Respublikos prezidentė Dalia Grybauskaitė pasirašė dekretą, kuriuo patvirtino ne visos sudėties šešiolikąją Vyriausybę. Kol kas nėra socialinės apsaugos ir darbo bei švietimo ir mokslo ministrų pavardžių. Prezidentė patvirtino šios sudėties Vyriausybę: Valentinas Mazuronis – aplinkos ministras, Jaroslav Neverovič – energetikos ministras, Rimantas Šadžius – finansų ministras, Juozas Olekas – krašto apsaugos ministras, Šarūnas Birutis – kultūros ministras, Rimantas Sinkevičius – susisiekimo ministras, Vytenis Povilas Andriukaitis – sveikatos apsaugos ministras, Juozas Bernatoniš – teisingumo ministras, Linas Antanas Linkevičius – užsienio reikalų ministras, Birutė

Vėsaitė – ūkio ministrė, Dailis Alfonsas Barakauskas – vidaus reikalų ministras, Vigilijus Jukna – žemės ūkio ministras.

Prezidentė pareiškė, kad, Vyriausybės sudarymui įstatymų numatytai datai pasibaigus, paskirtas ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius nesugebėjo pateikti viso suderinto kandidatų į ministrus sąrašo. Pateiktame sąrašė nėra socialinės apsaugos ir darbo bei švietimo ir mokslo ministrų pavardžių. Anot prezidentės, ministro pirmininko pasirinkti kandidatai pagal kompetencijos lygį labai skirtingi. Dalis jų atitinka tik mažiausius reikalavimus, kurie būtini tiesioginiam pareigų vykdymui ir deramam Lietuvos atstovavimui užsienyje.

Kalbos premija – Rygos lietuvių mokyklos direktorei

Vilnius (ELTA) – Gruodžio 5 d. Vilniuje pagerbta 2012 metų Kalbos premijos laureatė – Rygos lietuvių mokyklos direktorė Bronislava Aldona Treija. Seimo Lituanistikos tradicijų ir paveldo įprasminimo komisija apdovanojo laureatę už labdarinius darbus telkiant visuomenę lietuvių kalbai ir lituanistikai puoselėti Rygos lietuvių mokykloje.

B. A. Treijos pastangomis Latvijos sostinėje buvo įkurta Rygos lietuvių mokykla, kuri nuo 9 mokinių išaugo iki daugiau kaip 300. Direktorė aktyviai dalyvauja Latvijos Lietuvių Bendruomenės veikloje, organizuoja lietuviškus renginius, susitikimus. 2000 m. už nuopelnus Lietuvai ji apdovanota Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino 1-ojo laipsnio medaliu.

Kalbos vakaras ir Kalbos premijos įteikimo iškilmės šiemet vyko Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje

Rygos lietuvių mokyklos direktorė Bronislava Aldona Treija.
Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

je ir buvo skiriamos Maironio gimimo 150-osioms metinėms.

Nuo 2004 metų kasmet teikiama Kalbos premija įsteigta įprasminant

lietuvių visuomenės veikėjos, redaktorės, spaudos laisvės gynėjos Felicijos Bortkevičienės atminimą.

Dievo tau neatims, dangaus prieš tave neuždarys, į pragarą tavęs nenuvarys, jei pats ten eiti nenorėsi. Net nuo žemės tavęs nenustums. Kur nusiųs, ten rasi žmones, ten galėsi dėl jų išganymo darbuotis. Pagaliau visur yra Dievas ir visur vienoks kelias į dangų. – Iš Pal. J. Matulaičio „Užrašų“

Redakcijos žodis

Gruodžio 6 d. buvo švenčiamas Kalėdų Senelio gimtadienis. Turbūt sunkiai surastume suaugusį, dar vis tebetikintį Kalėdų Seneliu, tačiau vaikams tai – vienas labiausiai laukiamų stebuklų. Neseniai Kanados mieste Kingston per tradicinę Kalėdų Senelių eiseną įkaušęs vyras vaikučiams garsiai šaukė: „Kalėdų Senelio nėra!“ Už tai, kad viešai daužė vaikų tikėjimą Kalėdų Seneliu, vyras buvo sulaikytas ir uždarytas į areštinę. Vaikai nori tikėti Kalėdų Seneliu, o netikėtai iššauta žinia, kad tai, kuo jis tiki, yra apgaulė, atneša nemažai nusivylimo. Palikime vaikams paslaptį, kol jie patys atras tai, kas tikra, o kas – ne. Kai manęs vaikai paklausia, ar yra Kalėdų Senelis, tiesiog nusišypsau, palaikydama jų teisę tikėti stebuklu, kurių mūsų gyvenime, tampant suaugusiais, lieka tiek nedaug.

Red.Loreta Timukienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuončiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00 JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00
Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA: JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
į Lietuvą reguliariu paštu
metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikait@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė – Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

GANYTOJO ŽODIS

Rinkimės tikėjimo vartus

KUN. GEDIMINAS JANKŪNAS

ris daug plačiau ir vaizdžiau pristato pagrindines mūsų tikėjimo tiesas. Turime stengtis ne tik šią maldą išmokti, kad mintinai ją galėtume kartoti sekmadienių ir švenčių Mišiose, bet ir ieškoti būdo su-

prasti, ką tais žodžiais norima pasakyti.

Galiausiai popiežius Benediktas XVI primena, kad tikrasis tikėjimas paliečiantis ir perkeičiantis žmogaus širdį yra Dievo dovana, todėl turime nuolankiai jos prašyti, priimti ir už ją dėkoti, kad ji nebūtų tarsi ta dovana, kuri neišpakuota lieka dulkėti ant lentynos. Šventasis Tėvas primena, kad „tikėjimo metai taip pat bus palanki proga, sustiprinti meilės liudijimą“, šitais žodžiais jis nori pasakyti, kad tikėjimas be meilės darbų, būtų tuščias, kaip ir meilė be tikėjimo, neranda tinkamos krypties. Bus įdomu stebėti, kaip šiuose metuose Šventoji Dvasia prabilis į mūsų širdis ir kokia kryptim ar formomis padės jai išsireikšti.

Neatsitiktinis asmuo Tikėjimo metų ir kiekvienoje tikėjimo kelionėje yra Dievo Motina Marija. Ji pirmoji Šventos Elžbietos žodžiais tariant „laiminga įtikėjusi“ (Lk 1,45) ir atsiliepusi į savo Sūnaus kvietimą priimti amžiną Dievo draugystę. Žvelgdami į Mariją, mokomės jos nuolankumo ir kantrybės priimti Dievo valią, ypač kada sunku suprasti, kodėl Dievas būtent taip veikia mūsų gyvenimus. Marija pasitikėjo, pasitikėjo iki galo, pradedant Beatliejaus tvarteliu ir užbaigiant kryžiaus Golgota. Žvelgdami į Mariją ir kitus tikėjimo šviesulius – šventuosius, netruksime pastebėti, kad tikėjimo kelionė – tai ne „prabangus važiavimas limuzinu“, bet kasdienio prakaito, kančios, aukos, pareikalaujantis ėjimas. Skirtingai nuo kitų kelionių, ši kelionė kupina vilties, nes ji turi aiškią kryptį ir iš anksto pažadėtą pagalbą.

Kviečiu mus visus šiuose Tikėjimo metuose ir ne tik, drauge su Jėzumi ir Marija leistis į didžiąją gyvenimo kelionę „Bažnyčios Laivu“. Ir tegul visi anksčiau ar vėliau susitiksim amžinos draugystės su Dievu uoste.

Kun. Gediminas Jankūnas – Krekenavos bazilikos rektorius.

Šv. Kryžiaus ligoninės ateitį spręs kard. F. George
Lietuvių organizacijos pasisako prieš Šv. Kryžiaus ligoninės perdavimą Mount Sinai

Šiomis dienomis gautas pranešimas, jog Vatikanas sutiko, kad Šv. Kryžiaus ligoninės savininkystė būtų perleista kitam savininkui. Anot spalio 17 d. pranešimo, pritarimą pasirašė Pašvęsto gyvenimo kongregacijos prefektas, kardinolas Braz de Aviz. Šv. Kryžiaus ligoninės vadovybės teigimu, pranešimas gautas š. m. lapkričio mėn. pabaigoje.

Šv. Kryžiaus ligoninės korporacija yra pasirašiusi susitarimą su Mount Sinai ligonine, kad ši perimtų Šv. Kryžiaus ligoninės savininkystę. Šį susitarimą turi patvirtinti aukščiau minima kongregacija, vietos kardinolas ir Illinois valstijos ligoninių priežiūros taryba. Žinoma, kad kita Čikagos katalikiška ligoninė – Šv. Antano – yra pareiskusi norą jungtis su Šv. Kryžiaus ligonine. Taip pat žinoma, kad rugpjūčio mėn. Čikagos diecezijos atstovas raštu patvirtino, jog kardinolas Francis George pageidauja, kad būtų jungiamasi su minėta Šv. Antano ligonine. Nepaisant to, sutartis pasirašyta ne su šv. Antano, bet su Mount Sinai ligonine. Šv. Kryžiaus ligoninės vadovybė teigia, kad ligoninė, nepaisant perėjimo į Mount Sinai rankas, liks katalikiška ir kad seselės kazimierietės toliau rūpinsis jos pastoracija.

Šv. Kryžiaus ligoninė buvo įkurta 1928 m. Lietuvių katalikų labdarų sąjungos pastangomis. Po metų ligoninei vadovauti pakviestos seselės kazimierietės, kurios iki šios dienos tvarkė ligoninės reikalus.

Lietuvių katalikų labdarų sąjunga ir kitos lietuvių

Lietuviai protestuoja prie Šv. Kryžiaus ligoninės. J. Kuprio nuotr.

organizacijos oficialiai pasisakė prieš numatytą perdavimą. Illinois valstijos taryba, kuri prižiūri ligoninių administravimą, šį klausimą numato svarstyti š. m. gruodžio 10 d. Bollingbrook, Illinois. Šiuo klausimu laiškus parašė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkė Danguolė Navickienė, Lietuvių katalikų labdarų sąjungos pirmininkas dr. Linas Sidrys, Amerikos lietuvių taryba, Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos administratorius kun. Jaunius Kelpšas, Čikagos Lietuvos vyčiai, Amerikos lietuvių Romos katalikų federacija ir pavieniai asmenys. Šiuo klausimu laišku į Čikagos kardinolą kreipėsi Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių sielovados reikalams prel. Edmundas Putrimas.

Dėl Šv. Kryžiaus ligoninės perdavimo Mount Sinai ligoninei paduotame prašyme teigiama, kad bus apsaugota ligoninės katalikiška tapatybė, nors naujuose įstatuose pažymėta, kad visi ligoninės direktoriai (jų gali būti iki 48) turi būti

Žydų federacijos nariai. Perdavimas numatomas be jokios kompensacijos. 2011 metų Šv. Kryžiaus ligoninės finansinė ataskaita nurodo, kad ligoninės turto vertė siekia daugiau nei 70 mln. dol. Prieš metus Šv. Kryžiaus ligoninės nepavyko parduoti „Vanguard Medical Group“ už 18 mln. dol.

Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijos info

Pasaulio lietuviams vadovauja moterys. Lietuvos Prezidentė – moteris, Pasaulio Lietuvių, JAV, Kanados ir Jungtinės Karalystės Lietuvių Bendruomenių pirmininkės – moterys. Netgi Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijoje ryšiams su išeivijos lietuviais vadovauja moteris.

Paskutinį lapkričio penktadienį LR Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento ambasadorė ypatingiems pavedimams Gintė Damušytė LR ambasadoje JAV susitiko su žinomais Washington, DC apylinkėse gyvenančiais lietuviais. Iš Los Angeles į susitikimą su ambasadore atskrido Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkė Danguolė Navickienė, iš New Haven miesto, Connecticut, atkeliavo naujoji JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė, iš Toronto atvyko Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto tarybos pirmininkė Joana Kuratė-Lasienė. Na, o susitikimo diskusijoms dirigavo Washington, DC apylinkių lietuvių vadovė, o dabar ir JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė Danelė Vidutienė.

Simonas Šatūnas, Lietuvos misijos JAV vadovo pavaduotojas, susirinkusiems dėkojo, sakydamas, jog JAV lietuviai yra ambasados kapiliarai, jog jų pagalba ambasadai yra neįkainojama. Buvo daug šypsenų, nuoširdžių apsikabinimų, smagių prisiminimų apie praeities darbus, bet buvo ir karčių kalbų apie dabartinę lietuvių bendruomenės padėtį Amerikoje.

LR Užsienio reikalų ministerijos (URM) duomenimis, užsienyje gyvena apie 1,3 milijono lietuvių (taigi mūsų tikrai yra daugiau nei Marijaus Mikutavičiaus apdainuoti trys milijonai). 300,000 užsienyje gyvenančių lietuvių turi Lietuvos Respublikos pilietybę.

Sunku įsivaizduoti žmogų, kuris užsienio lietuvių gyvenimo ypatumus išmanytų geriau nei daugeliui Šiaurės Amerikos lietuvių gerai žinoma ambasadorė G. Damušytė. Vienas jos apsilankymo JAV sostinėje tikslų buvo suprasti ir pasimokyti, kaip išlaikyti ryšius su po pasaulį be sienų išsiblaškiusiais savo žmonėmis.

Kartu su Lietuvių Bendruomenių vadovėmis G. Damušytė domėjosi kitų valstybių patirtimi.

Apie pasaulio lietuvius, moteris ir pinigus

ROSSETA VINGEVIČIŪTĖ-WILBUR

Antai Kanados ambasada JAV pasakojo apie „Connect Canada” projektą, kuris turėtų tapti visų pasaulio kanadiečių informacijos šaltiniu ir jungiančiu laidu. JAV Valstybės departamente lietuviai išgirdo, jog geriausia bendravimo su savo kraštiečiais pavyzdžiai yra „four I-s (eyes)” – Izraelis, Italija, Indija ir Airija (arba Ireland – angliškai). Tai keturios valstybės, iš kurių reikia mokytis, kaip išlaikyti diasporą aktyvia bet kurios valstybės gyvenimo srityje.

Ambasadorė G. Damušytė, beje, naujose pareigos tedirbanti vos kelis mėnesius, teigė, jog Lietuvos URM ketina iš esmės peržiūrėti ir atnaujinti bendravimą su už Lietuvos sienų gyvenančiais lietuviais. „Globalios Lietuvos” programa turėtų tapti kokybiškai nauju pasaulio lietuvių apjungimo projektu.

Ypatingai įdomu buvo išgirsti apie jau pradėtą didžiulį darbą, siekiant išsaugoti užsienyje lietuvių sukauptus archyvus. JAV LB Archyvų komiteto pirmininkė Dalė Lukienė džiaugėsi pažanga šioje srityje bei naujausių technologijų naudojimu, registruojant Lietuvos istorijai svarbius, užsienyje saugomus dokumentus.

Kaip sakė, Kanados LB pirmininkė Joana Lasienė, „be Lietuvos neišlaikysime lietuviybės pasaulyje, todėl turime būti Lietuvos dalimi”. Tačiau susitikime išryškėjo ir lietuvių bendruomenės nuoskaudos. Daugeliui lietuvių padėjusi ir nemažai lėšų tai pagalbai sukaupusi PLB valdybos pirmininkė skaudžiai prisipažino, jog „jei yra ubagų pasaulyje, tai Pasaulio Lietuvių Bendruomenė yra vienas iš jų”. Apie lėšų stygių užsiminė ir kai kurie kiti susitikimo dalyviai, bet akivaizdu buvo ir tai, kad trūksta ne tik pinigų, bet ir dėmesio, ypač tiems, kurie aukojo ir aukoja savo laiką bei lėšas Lietuvos interesams ginti.

Kalbėta ir apie tai, kuriose Baltijos ar Europos šalių išeivius vienijančiose organizacijose turėtų dalyvauti lietuviai, taip pat – ar lietuviai gali veikti vieni. Matyti, jog išeivija jau stokoja ją vienijančio tikslo, kokį ilgus dešimtmečius turėjo iki Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo. Juk nebuvo lietuviai tuomet turtingesni ar labiau Lietuvos vertinami.

Aišku, kad trumpame susitikime negalima surasti atsakymo į klausimą, ko tiksliai Lietuva tikisi iš tų, kurie savo ar ne savo valia gyvena ne Lietuvoje, ir ko išeiviai tikisi iš Lietuvos. Naivu būtų tikėtis, jog Lietuvos valdžios pinigai ar dėmesys išlaikytų pasaulio lietuvių bendruomenes, nes jos visų pirma turi būti reikalingos tiems, kurie gyvena Amerikoje, Kanadoje, Airijoje ar Jungtinėje Karalystėje... Puikiai žinome, jog valdiški pinigai ateina su valdiška kontrole, kad ir kokie geriausi ketinimai bebūtų. Gera, kad URM rūpi užsienyje gyvenantys lietuviai, bet jei jiems nerūpės Lietuva, jokios valdiškos programos to nepakeis.

Ambasadorė G. Damušytė sakė, jog kuriami informacijos sklaidos kanalai, pasakojantys apie emigrantų gyvenimą. Tikiuosi, jog pagrindiniais naujų laidų ar straipsnių herojais netaps vien naujieji išvykėliai. Būtų gerai, kad naujai Lietuvos kartai ir net naujiems emigrantams būtų papasakota, kiek daug Lietuvai paaukojo vyresnioji emigrantų karta, kuri niekada nuo Lietuvos neatsisakė. Būtų gerai, jog būsimoji Lietuvos politikai ir diplomatai studijuotų dokumentus, liudijančius tos kartos konkrečius veiksmus. Tuomet atsirastų geresnis tarpusavio supratimas ir geresnis suvokimas, jog Lietuvos laisvė yra labai trapus dalykas, kad vardan Lietuvos valstybės lietuviai aukojosi ir Vilniuje, ir Washington, DC, ir Kaune, ir Čikagoje...

Prieš kelis mėnesius kalbinama Vokietijos lietuvių ambasadorė G. Damušytė teisingai pastebėjo: „Nemanau, kad lietuvių diasporos išitraukimas į valstybės gyvenimą priklauso vien nuo valdžios programų ar strategijų. Pagrindinis veiksnys yra asmeninis apsisprendimas. (...) kaip sakė poetas Justinas Marcinkevičius: ‘Neliks duonos su druska – liks tėvynė’.”

Turbūt retas prieštaraus teiginiui, jog vargu ar pasaulyje rasime lyg du vandens lašai panašius lietuviškus telkinius, susibūrusius už Lietuvos ribų. Jie vienas nuo kito skiriasi daug kuo – narių amžiumi, sudėtimi, patirtimi, pajėgumu, rūpesčiais, džiaugsmiais ir iššūkiais. Tačiau kai kurios bendruomenės išeivijoje turi daugiau panašumų nei skirtumų. Tokia pora laikyčiau Šiaurės Amerikoje jau 60 metų gyvuojančias kaimynes – Jungtinių Amerikos Valstijų ir Kanados Lietuvių Bendruomenes.

Mano nesena viešnagė Toronto mieste, kur lapkričio 10 d. vyko Kanados Lietuvių Bendruomenės (KLB) XXI Krašto tarybos 3-ioji sesija, o tos pačios dienos vakare pokyliu buvo atšvęstos KLB 60-mečio ir Kanados Lietuvių Fondo (KLF) 50-mečio sukaktys, suteikė progą iš arčiau žvilgtelėti į Kanados lietuvių kasdienybę bei virtuvę. Šeštadienio rytą praleidusi Prisikėlimo parapijos mažojoje salėje, Toronto, kur vyko KLB sesija, supratau, jog Kanados lietuviai susiduria ir sprendžia panašias į JAV lietuvių problemas. Tarp svarbiausių yra archyvų klausimas, finansų klausimas, lituanistinio švietimo bei Bendruomenės at(si)naujinimo iššūkiai.

Lietuviams Kanadoje gyvenant ne vieną ir ne du dešimtmečius, sukauptas nemenkas, mūsų tautiečių veiklą atspindintis archyvas. Didžioji Kanados lietuvių archyvinės medžiagos dalis saugoma Kanados lietuvių muziejuje-archyve (KLMA), Mississauga, Ontario, kurį sudaro muziejus, archyvas ir biblioteka. Muziejus-archyvas išlaikomas KLB, KLF, kredito kooperatyvų bei privačių asmenų aukomis. Ilgą laiką muziejaus-archyvo vedėja buvo istorikė dr. Rasa Mažeikaitė. Šiuo metu ši įstaiga vadovo neturi, todėl laikinai KLMA reikalais rūpinasi KLB Krašto tarybos vicepirmininkė kultūros reikalams Rūta Kličienė.

Šiandien su archyvais susijusius klausimus Kanados lietuviai yra priversti spręsti pasitelkę savanorius. Kaip KLB Krašto tarybos sesijoje

Bendruomenė su stuburu

DALIA CIDZIKAITĖ

KLB XXI Krašto tarybos 3-ios sesijos dalyviai ir svečiai.

K. Poškaus nuotr.

pastebėjo Kličienė, savanorių talka pasirodė visai nebloga išeitis ir šiandien jau matomi apčiuopiami tokios pagalbos rezultatai. Iki šios dienos beveik 50 Kanados lietuvių archyve saugomų rinkinių yra aprašyti Ontario archyvinės informacijos tinkle „Archeion” (Ontario’s Archival Information Network), pasiekiamame internete. Šį rudenį

Kličienės suburta savanorių grupė toliau tęsia šį darbą. Manoma, jog „Archeion” iš viso bus paskelbta apie 150 KLMA archyvinių rinkinių. Mano žiniomis, JAV lietuviai tokios prieigos savo archyvams Amerikos archyvine tinkle neturi. Beje, „Archeion” svetainė priklauso Archives Association of Ontario ir yra skirta visoms šios asociacijos narėms (KLB yra viena iš jų).

Šiuo metu didžiausias KLMA rūpestis yra finansai, taip pat tinkamo vadovo suradimas. Pasak Kličienės, archyvai yra itin įvairi ir daugialypė sritis, todėl joje turi darbuotis pilnu etatu atskiras valdybos narys. Kol tai įvyks, ir toliau planuojama verstis, į pagalbą pasitelkiant savanorius bei organizacijas, viliantis, jog jos pačios mielai imsis tvarkyti savo archyvus. Kanados lietuviai rūpinasi ne tik senos, bet ir naujesnės archyvinės medžiagos išlikimu. Sesijoje buvo pakartotas Krašto valdybos raginimas į vieną krūvą surinkti vėliausius KLB apylinkių archyvus: nuotraukas, protokolus, aprašymus ir kita.

KLB, kaip ir JAV LB, kur kas mažiau nuveiktų, jei ne lietuviškų fondų – KLF ir JAV Lietuvių Fondo – parama. KLB Krašto valdybos pirmininkė Joana Kuraitė-Lasienė priminė, jog prieš 50 metų (1962 m. rugsėjo 16 d.) įkurtas KLF remia tokius KLB globojamus projektus kaip lituanistinės mokyklos, KLMA (padengia nuomą), Kanados kultūros veikėjų susitikimai (parėmė šios sesijos metu vykusią popietę), Toronto apylinkės Vasario 16-osios minėjimai, Kanados lietuvių jaunimo sąjungos (KLJS) veikla. Už KLB ribų KLF remia lietuviškų tautinių šokių grupes, choras, sporto klubus, Vasario 16-osios gimnaziją Vokietijoje, Kanados lietuvišką spaudą ir kt. Pertraukos metu mane užkalbinęs KLF narys pastebėjo, jog, jo nuomone, Kanados lietuviai yra dosnesni už JAV lietuvių. Pasak jo, nors lietuvių Kanadoje gyvena ma-

Nukelta į 9 psl.

APMASTYMAI IŠ ELLICOTT MIESTELIO

Siųsti atgal į Lietuvą

JUOZAS GAILA

Kai prieš mėnesį rytiniame Amerikos pakraštyje siautė audra, ne tik nusinešusi žmonių gyvybių, bet ir pridariusi milžiniškų nuostolių, mano Ellicott miestelis mažai nukentėjo, išskyrus tik tiek, kad trejetą dienų neturėjome elektros. Bet man baisiausia buvo tai, kad be elektros mano staliniai kompiuteriai tapo beverčiai, ir tiesiog nežinojau, ką su savimi daryti. Ak, kaip galima priprasti prie daiktų, apie kuriuos praeityje, net netolimoje, nebuvo net svajota, o dabar jie beveik tapo būtinybe! Ir koks džiaugsmas, kai pagaliau nušvinta kambariai, kai net šaldytuvo dūzgimas tampa malonus, o užsivedusi namo šildymo sistema suskamba tarsi muzika...

Tai va, aš vėl prie kompiuterio, skaitau žinias ir klausausi muzikos iš Lietuvos. Netyčia užkliuvau už moterų choro, dainuojančio lietuviškai mano mėgstamą Elton John/Bernie Taupin dainą „Sorry Seems To Be The Hardest Word”. Nustebau, sužinojęs, kad tai – Panevėžio moterų pataisos namų choras „Viltis”, kuriame dainuoja keliolika jaunų, patrauklių moterų, merginų, keletas jų – net labai gražių. Šie pataisos namai, anksčiau – kalėjimas, buvo įkurti 1893 m. 40-čiai kalinių. 1935 m. čia kalėjo 301 vyras, 33 moterys ir 5 vaikai. 1960 m. kalėjimas paverstas Moterų pataisos namais, dabar juose įkalinta daugiau nei 300 moterų. Tos, kurios pataisos namuose pagimdė vaikelius, joms leista juos auginti iki trejų metų. Pataisos namai aptverti spygliuota tvora, bet nėra saugomi ginkluotų sargybinių, o viduje atrodo kaip bendrabutis.

Taip jau nutiko, kad dainininkas Stano priėmė pasiūlymą vadovauti moterų kalinių chorui, ir jo dėka choras atsidūrė konkurse „Chorų karai”, nors ir nelaimėjo pirmos vietos. Grįžtu prie įkalintų moterų choro dainos: „Ką aš padariau, kad tavo akys švelniai pasibelstų svetimai...” Skambant šioms žodžiams, TV kameros nukrypsta į vieną kalinę – tokią gražią, kad mintyse bandau įsivaizduoti, ar ji galėjo ką nors blogo padaryti? Kalinės dainuoja: „Ką man padaryt, kad tu mane mylėtum... sakyk, sakyk, ar ne paskutinį, sakyk... ką man daryt, sakyk, prašau... Mano meilei nebeliko nieko... labai tavęs atsiprašau...” Paveikia mane ta daina, bet dar labiau ją atliekančios. Kaip jau įprasta, žvelgiu į aibę komentarų. Parinkau tuos, kurie manyje sukėlė panašius jausmus [kalba ir skyryba netaisyta – Red.].

„[L]abai jau tokias nuskriaustas vaidina tai visai gerai tam kalėjime dainuot per TV rodo... Pa-

žiūrėkit kiek žmonių sėdi nekalti? Kiek žmonių padare nusikaltimą dėl savo artimųjų? Kad išgyventų, pamaitintų savo alkaną vaiką? O jai tyčia jos kažką padare, jos gailisi. Jos yra tikrai nuoširdžios. Matosi akys, žvilgsnis... niekam to nelinkim, tačiau, dauguma jau nebe pirmą kartą sėdi ten... tai manau kažkuriom jau po pirmo karto pakaktų visam gyvenimui tų kalėjimo grotų, bet daugelis tai vis nepamoko kažkodėl... nesmerkiu! bet ir neteisinu!.. Kiek žinai yra ten moterų sėdinčių už vagystes, telefonines aferas ir pan. Nesu tikras dėl žmogžudysčių, bet tikiuos, kad ten tokių nėra... begalo gražiai demonstruoja jautrias ir nuskriaustas gyvenimo moteris, bet štai yra netgi dvi trapiosios damos kurios sugebėjo mirtinai smaugti, badyti peiliais vyriškį dėl 1,000 litų, va už tai ir gauna šios gerietės po 21 metus. nežinau kaip jaustis to žmogaus šeimai žiūrint kaip žmogžudės išsidažusios šaiposi televizijoje... Kad verkia dainuodamos, kad taip išsijaučia, kad gyvena ta daina, kurią atlieka, mano ir, neabejoju, daugumos kitų žmonių nuomone, yra tik gražu... Visuomenė išugdė nusikaltėlius Lietuvoje savo neveiksmingumu, prie to prisidėjo policijos neveikimas. Daug metų buvo leidžiamas smurtas šeimose, kviesta policija turėjo teisę į šeimas net nevažiuoti. Smurtaujantys po kelių valandų būdavo paleidžiami, nebaudžiami. Mokyklose taip pat vaikai nebuvo ugdomi, kad nedarytų prievartos savo draugams, nesišaipytų. Ir nebelieka kam pamokyti, nes suaugę ir mokytojai, ir policininkai elgiasi nederamai šeimose. Gatvėje žmonės už įžeidinėjimus, grasinimus, smulkias vagystes net nebaudžiami, t. y. nedrausminami. O reikia griebti iš karto, kaip žmogus prasižengia... moterų mažiau nubaudžia už pažeidimus policija, bet su kuo pakalbi, o turiu labai daug moterų pažystamų, tai reta kuri mokėjo baudą, nes jas paprasčiausiai paleidžia, o vyras gali ir policininkei šypsotis kiek nori, visvien bus nubaustas ‘pa polnoj programie’, o vyrai policininkai moterų pasigaili!...”

...

Š. m. lapkričio 25 d. Anglijos laikraštis „Mail Online” straipsnyje „Sadistė lietuvė ir partneris sužlugdė žmogaus gyvenimą, užpildami jį jo paties name” aprašo, kaip du jauni lietuviai įsiveržė į 88 metų vyro namus. Vaikinas jį mušė kumščiais ir spardė, o mergina visuose kambariuose išvertė visus spintų stalčius. Teradė ir pasiėmę čekių knygele ir Gurmha peilį, paliko jį, paplūdusį krauju. Ryte, kaip visada, pakeliui į darbą užsukęs sū-

nus rado išverstus kambarius ir tėvą, gulintį kraujo klane.

Vyras praleido dvi savaites ligoninėje, grįžęs namo jau negalėjo gyventi savarankiškai. Prieš sumušimą jis kelis kartus per savaitę vienas išeidavo iš namų pasižmonėti, o dabar gyvena nuolatinėje 24 val. priežiūroje slaugos namuose.

Įtariamieji, sugauti po dviejų dienų po nusikaltimo, teisme teisinosi, kad buvo išgėrę ir ieškojo savo šuns. Teisėjas jiems tarė: „Tai buvo piktas, pasibaisėtinas užpuolimas žmogaus, pasiekusio savo gyvenimo rudenį... Jūs sužlugdėte jo gyvenimą.” Vaikinas nubaustas 11 metų kalėjimo, ji – devyneriems, po to abu bus deportuoti.

Žiūriu į sumušto vyro nuotrauką, darytą ligoninėje. Taip baisiai sumušto žmogaus nesu matęs. Veidas, kaklas, rankos, plaštakos – viskas nusėta mėlynėmis. Atvykti į svetingą kraštą, išiveržti į svetimą namą ir šitaip sumušti seną, bejėgį, niekuo nenusikaltusį žmogų – kokie tai turi būti žmonės? Deja, jie – lietuviai. Jis – 25 metų, tik ką paleistas iš kalėjimo už eismo pradžą, ji – 23 metų vieno vaiko motina. Paskelbtos ir jų nuotraukos. Iš išvaizdos atrodo lyg normalūs žmonės, bet ar visada sadistas turi atrodyti kaip sadistas?

Po šiuo žiauraus įvykio aprašymu su nuotraukomis yra 90 komentarų – ne vien iš Anglijos, bet ir iš Afganistano, Australijos, Brazilijos, JAV, Naujosios Zelandijos, Tailando, Turkijos. Būtų buvę ir daugiau, bet nustota juos priimti. Reiškama užuojauta žiauriai sumušto vyro vaikams ir anūkams, puolama Anglijos valdžia, kad, išleidusi milijonus emigrantų, neapsaugoja savo piliečių, priekaištaujama liberalams, Anglijos Darbo partijai, Europos Sąjungai. Priekaištaujama ir patiems anglams, kad jie yra kaip avys, nekeliantys triukšmo, apatiški, neprotestuojantys prieš tradicinių vertybių sąmoningą žlugdymą, kurį vykdo jų pačių rinkti atstovai.

Viename komentare iš Australijos rašoma, jog tai, kad užpuolikai yra lietuviai („being Lithuanian”), dar nereiškia, kad visi lietuviai yra tokie. Komentaro autorius neabejoja, kad yra daug lietuvių, nevykdančių tokių nusikaltimų, taip, kaip yra daug Vakarų europiečių, tai darančių. Anot jo, kriminalistai yra kriminalistai, nesvarbu, iš kur jie kilę. Yra ir dviejų lietuvių komentarai, kuriuose rašoma, kad jiems gėda, jog tai įvykdė lietuviai, bet kad yra neteisinga dėl to kaltinti visus lietuvius.

Išjungiu kompiuterį. Ausyse dar skamba dviejų anglų sukurta daina, atliekama įkalintų moterų choro: „ką aš padariau...”, bet iš akių neišdyla sadistiškai sumušto vyro vaizdas ir vienas komentaras: „[Tai] įrodymas, kad šie žmonės nėra civilizuoti, jie – visiškai barbarai. Siųsti juos atgal į Lietuvą, ir kuo greičiau.”

TELKINIAI

DR. MIRGA GIRNIUVIENĖ

Tie išeiviai, kurie domisi etnologija, žino, kas yra Antanas Mažiulis. Jis buvo labai plačių interesų etnologas, nuo 1925 m. rinkęs lietuvių tautosaką, nuo 1931 m. „Lietuvių kalbos žodynui” surinkęs per 20,000 lietuvių lietuvių kalbos žodžių.

Jo mokslinį darbą sutrukdė karas ir pasitraukimas į Vakarus. 1938–1943 m. Vytauto Didžiojo universitete ir Vilniaus universitete jis studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą, tautotyrą ir proistorę. Pasitraukęs į Vakarus, Tubingeno universitete apgynė lituanisto diplomą. Atvykęs į JAV, laisvalaikio tęsė antropologijos studijas University of Pennsylvania, Philadelphia.

Nors Mažiulis nėra išleidęs knygų, jis daug rašė etnologijos temomis išeivijos spaudoje. Jis buvo Boston išleistos „Lietuvių enciklopedijos”

Putnam, CT

Mokslininkė iš Lietuvos ALK’oje tyrinėjo A. Mažiulio fondą

Dr. Irma Šidiškienė tvarko A. Mažiulio archyvą ALK’oje. Mirgos Girniuvienės nuotr.

etnografijos skyriaus redaktorius. Vis dėlto šiuo metu jis yra mažai žinomas Lietuvoje. Etnologė dr. Irma Šidiškienė pasiryžusi tai ištaisyti. Ji nori lietuvių Lietuvoje supažindinti su šiuo tikrai įdomiu žmogumi ir plačių žinių mokslininku. Jau porą metų ji stengėsi gauti paramos vykti į JAV ir rinkti apie jį medžiagą. Bet finansavimo vis negavo, nes, anot žinovų, neverta tyrinėti „mažai žinomo tautosakininko Antano Juozo Mažiulio”.

Dr. Šidiškienė nepasidavė ir paramą gavo. Ji atvyko į Amerikos lietuvių kultūros archyvą (ALKA), kuriame laikomas Mažiulio archyvas. Vykdamą į ALK’ą, dr. Šidiškienė turėjo vieną tikslą – surinkti medžiagos knygai apie Mažiulį – kaip etnologą, ir Mažiulį – kaip žmogų. ALK’os archyve mokslininkė praleido tris savaites – darbavosi nuo šių metų rugpjūčio galo iki rugsėjo vidurio. Šidiškienė yra humanitarinių

mokslų daktarė, Lietuvos istorijos instituto Etnologijos skyriaus mokslo darbuotoja. Jai daktaro laipsnis buvo suteiktas 2000 m. už darbą „Lietuvių moterų drabužiai: tautiškumo raiška XIX a. pabaigoje – XX a. pirmoje pusėje“. Ji labiausiai domisi tautiniais drabužiais, lietuvių papročiais ir sociokultūrine antropologija. Šiuo metu ji dalyvauja projekte „Socialinė sąveika ir kultūrinė raiška mieste: Laisvalaikis, šventės ir ritualai (2012–2016)“.

Šiuo metu dr. Šidiškienė surinktą medžiagą peržiūri. Anot jos, „Etnologijos mokslui labai svarbu atskleisti pamirštus ar mažai žinomus vardus, įvertinti jų spausdintą ir rankraštinių palikimą, kuris liudija tam tikrą Lietuvos etnografijos istorijos epizodą. Dėka ALK’os vadovybės turėjau galimybę tirti Antano Mažiulio rankraštinių palikimą, sukaupytą emigracijoje ir saugomą Putnam, CT, JAV. Išvyka pasiteisino su kaupu. Mažiulio fondas – daugialypis. Jame yra jo atsiminimai apie tarpukario Lietuvos kaimą, tiksliau – jo gimtųjų apylinkių žmonių gyvenimą, buitį, tarpusavio santykius, tautosaką. Jis taip pat užrašė ir savo motinos, atvykusios gyventi pas jį 1968 m. į Boston, atsiminimus. Kiti Mažiulio atsiminimai liečia gyvenimą ir veiklą perkeltųjų asmenų Vokietijoje stovyklose ir

kūrimąsi JAV. Be to, jis užrašė ir Būtėno, dr. Prano Bogdo (Bagdanavičiaus) atsiminimus; V. Rastenio, J. Aisčio, J. Tysliavos ir kt. atsiminimus apie Bronių Railą. Išlikę nemažai korespondencijos (taip pat kai kurių jo rašytų laiškų kopijos). Yra A. Salio, P. Būtėno, Z. Ivinskio, J. Brazaičio, J. Puzino, K. Bradūno ir kitų žymių žmonių autografų (ranka rašyti laiškai, kita). Likę kai kurių straipsnių, skaitytų paskaitų juodraščiai, taip pat ir neskelbtų darbų ir dar daug kitos medžiagos.”

Mokslininkės iš Lietuvos nuomone, tai turėtų sulaukti etnologų, istorikų dėmesio, todėl reikia išleisti jo atsiminimus, kurie būtų kaip šaltinis tolimesniems tyrimams. Dr. Šidiškienė galvoja, jog į atsiminimus būtų vertinga įtraukti ir Mažiulio neskelbtus darbus ar jų ištraukas.

ALK’os vadovybė dėkoja dr. Šidiškienei, kad, tyrinėdama Mažiulio archyvą, ji kruopščiai jį sutvarkė. Kai fondo aprašas bus patalpintas internete, mokslininkai geriau supras, kokia medžiaga jame sutelkta.

ALK’os fondų aprašai prieinami internete adresu: www.lkma.org/alka_archyvai.htm.

Dr. Mirga Girniuvienė – LKMA pirmininkė.

Oak Forest, IL

Auksinis jubiliejus

RAMINTA MARCHERTIENĖ

Gruodžio 1 dieną, saulėtą sekmadienį, gausus būrys giminių ir draugų susibūrė šv. Mišioms St. Damien bažnyčioje, Oak Forest, IL, padėkoti Viešpačiui už Teresę ir Faustą Stroliaus, jiems švenčiant 50 metų vedybinę sukaktį.

Mišias aukojo šios bažnyčios kun. Paul Guzman, padedant lietuviui kunigui Augustinui Kulbiui, kuris priėmė Teresės ir Fausto pasižadėjimą vienas kitam gyventi taikiai santuokoje dar 50 metų. Mišių giesmes gražiai vedė sūnus Povilas, o, Mišioms baigiantis, tėvams padovanojo jautrią giesmę „Hymn to our Lady of Šiluva“, kuriai žodžius ir muziką sukūrė pats Faustas Strolia. Solistė Dalia Eidukaitė-Fanelli gražiu, švelniu sopranu sugiedojo „Panis Angelicus“. Mišių patarnautojų ir skaitytojų pareigas atliko Teresės ir Fausto anūkai, penki Stroliauikai: Francesca, Mía, Nicholas, Nina ir Danielle.

Šventė tęsėsi „Gaelic Park” restorane, kur kalėdiškai papuoštoje salėje svečiai buvo supažindinti su Teresės ir Fausto prieš 50 metų įvykusiomis

vedybomis bei kitais gyvenimo akimirkšniais skaidrių parodoje. Puotai nuotaikingai vadovavo sūnus Povilas. Devyniolikametė anūkė Amanda padovanojo savo seneliams ir svečiams dainą „Love Me Tender”.

Dipukas Faustas Strolia sutiko Lietuvos vyčių užaugintą ketvirtos kartos lietuvaite Teresę, kurios prose-nelis atvyko iš Lietuvos, o senelis jau gimė Amerikoje. Sukūrė šeimą įjedu užaugino keturis puikius sūnus: Povilą, Tomą, Joną ir Matą. Išauklėjo juos krikščioniškai, praturtindami jų gyvenimą ir akiratį lietuvių kalba, dovanodami jiems lietuviškų tradicijų bei papročių paveldą. Todėl nesvetime buvo jiems, kartu su kitais, sudainuoti tėvams „Ilgiausių metų”.

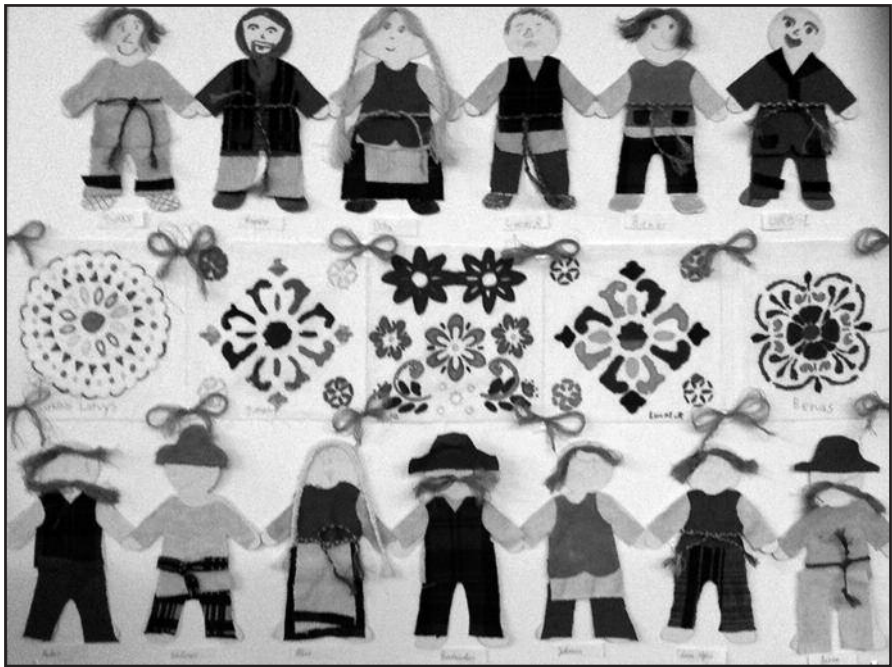
Teresė ir Faustas, pašokę pirmąjį savo 50 metų vedybinės sukakties šokį, prisipažino vienas kitam ir visiems svečiams, kad išsirinko patį geriausią savo gyvenimo sutuoktinį. Linkiu ir toliau judviam, mieli Terese ir Faustai, džiaugtis brangiausia dovana – vienas kitu, savo šeima, vaikais bei 15-ka anūkų ir kiekviena gyvenimo diena!

Kun. Augustinas Kulbis suteikia Teresei ir Faustui Stroliams palaiminimą jų 50 metų vedybų sukakties proga. Šalia kun. Mišioms patarnauja viena iš Strolių 15 anūkų – Pranciška Strolytė. Priešais juos sėdi per apeigas solo giedojusi solistė Dalia Eidukaitė-Fanelli su vyru Reid.

Central New Jersey, NJ

Vakaronė „Lino kelias”

S. Stančiausko ir D. Trzepizur nuotr.

GRETA PLOKŠTYTĖ

Jau trečias rugsėjis sukviečia būrį vaikučių, tėvelių ir svečių į lituanistinę mokyklėlę „Lietuvėlė”. Labai šaunu, kad, būdami toli nuo Lietuvos šalelės, turime galimybę puoselėti lietuviškas tradicijas. Kiekvieną rudenį išipareigojame rengti projektus, kuriuose gvildename tradicijas, siekiančias mūsų senolių gyvenimą. Praeitais metais įgyvendinome projektą „Duonelė lietuvių gyvenime”, o ši rudenį, nuo rugsėjo vidurio iki lapkričio pradžios, projektu „Linas lietuvių gyvenime” supažindiname mokinius su nauja lietuviškos kultūros ypatybe – lino.

Jau mūsų protėviai žinojo apie stebuklingas lino gydomąsias savybes. Linas buvo svarbi lietuvių tautos pasaulėjautos dalis. Tad liną pasirinkome kaip simbolį, raginantį saugoti ir skleisti etninės kultūros vertybes, tautos savasties išlaikymo pagrindą šiuolaikinės globalizacijos kontekste.

*...gal toli, gal arti
Gal dabar, gal seniai
Lietuvos pakrašty
Mėlynuoja linai.*

Daug dainų, žaidimų, pasakojimų sukurta apie liną, jo ilgą, daug darbo reikalaujantį kelią nuo geltono grūdelio iki baltos drobės. Duona lietuvių maitino, o linas – rengė. Kiekviena šeima Lietuvoje turėjo didžiules skrynias, prikrautas lininių audinių. Iš audinių siūdavo rūbus, o iš lininių siūlų ausdavo rankšluosčius, staltieses, užuolaidas ir kt., megzdavo, verpdavo rūbus ir kitus rankdarbius. Lininiai dirbiniai labai vertinami, nes juos nešioti yra sveika, o nerti, megzti lino drabužiai – labai puošnūs.

„Kiek darbelių, kiek darbų aš nudirbti dar turiu?...” Daug darbelių lietuvis turėjo nudirbti, kad galėtų pasiūti lininiais drabužiais: pasėti, užauginti, nurauti, išdžiovinti, iškulti, išminti... Dirbdami lietuviai mėgdavo dainuoti dainas, kuriose apdainuodavo dirbamus darbus.

Mokiniai su didžiuoliu susidomėjimu klausėsi pasakojimų apie liną, dainavo dainas, žaidė žaidimus. Kaip spindėjo jų akelės, kaip susikaupe jie dirbo įvairius darbėlius iš lino ir apie liną. Mokytojas Virginijus mokė medžio darbų. Medžio lentelėse vaikai išdegino verpstes ir kitus lietuviško ornamanto motyvus. Mokytoja Rasa

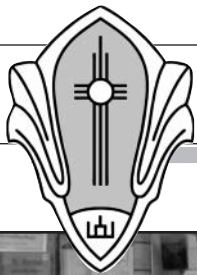
Lukošienė supažindino mokinius su ilgu lino keliu – nuo geltono grūdelio iki lininio siūlo ar audinio. Paaikšino, kuo skiriasi natūralus lininis siūlas ar audinys nuo išbalinto, balto siūlo ar audinio.

Sceną papuošėme kaip mūsų protėvių gryčią. Koncerto dalyviai susėdo už ilgo lietuviško stalo ant suolų. Mergaičių šokių būrelis, vadovaujamas Livitos Skučaitės, pašoko šokius „Kepurinė” ir „Audėjėlė”. Mokiniai dainavo dainas apie liną, deklamavo eilėraščius. Vakaronės dalyviai ir svečiai tarsi sugrįžo kelis dešimtmečius atgal ir pabuvojo šiluma ir gėriu dvelkiančioje protėvių trobelėje. Nebuvo pamiršti ir vakaronės svečiai. Jie suburti į bendrą ratelį šokiui ir dainoms: žaidėme žaidimus „Pasėjau linelius”, „Išėjo tėvelis”, „Aš pasėjau žalią liną”. Onutė Žukauskienė vadovavo žaidimui „Gėlių valsas”. Nenuilstantis muzikantas Kęstutis linksmino visus smagia lietuviška muzika.

Visi vakaronės dalyviai galėjo pasigrožėti surengta lino darbų paroda, kurioje dalyvavo visi norintys. Dėkojame dalyviams už nuostabią parodą: Ramunei Guiga, Monikai Sabalis, Lina Rabinovič, Auksei Motto, Mara Vygantas, Eglei Andriuskevičiūtei, Rasai Lukošienei, Ramunei Jackeivičiūtei ir Onutei Žukauskieni. Vakaronės pabaigoje visi skubėjome ragauti mamųčių paruoštų patiekalų, pagamintų naudojant linų sėmenis ir aliejų. Buvo išrinkta skaniausio patiekalo šeimininkė. Ja tapo Lina Rabinovič. Skanavomės duonute su sėmenimis, kurią iškepė Eglė Stančiauskas.

Visi šventės dalyviai džiaugėsi, jog galėjo pasidalinti patirtimi ir sužinoti daug naujo apie liną. Vakaronė visus subūrė į vieną didelę šeimą, ne vienam suvirpino širdis. Esame laimingi, kad turime galimybę pabūti kartu. Dėkojame mokyklėlei „Lietuvėlė” (<http://lietuvele.org>), jos kolektyvui ir dideliui tėvelių būriui.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė **Vida Kuprytė** • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Trečio skyriaus Čikagos jaunutės (iš k.) **Vija Maurukaitė**, vadovė **Monika Siliūnaitė**, **Diana Kubiliūtė**, **Simona Biliavičiūtė** ir **Maya Matusaitytė** talkininkauja **Pal. Jurgio Matulaičio** misijoje, **Lemont**. **Aldos Polikaitienės** nuotr.

Ruošiamės Kūčioms

Čikagos jaunutės gražiai pasidarbavo

Sekmadienį, lapkričio 11 d., penkios trečio skyriaus ateitininkės mergaitės susirinko **Pal. Jurgio Matulaičio** misijos raštinėje, **Lemont**. Mūsų būrelis padėjo sudėti Kūčių plotkeles ir vokus, kurie vėliau bus dalinami misijos lankytojams. Kiekvienai mergeitei buvo pasakyta, kiek plotkelių sudėti į vokus. Jeigu kokia plotkelė sulūždavo ar nukrisdavo ant grindų, mes ją suvalgydavome. Į kai kuriuos vokelius turėjome sukišti daug plotkelių, tada mes skaičiavome ir dirbome kartu. Užbaigus darbelį, mus pavaišino „Jimmy Johns“ sumuštiniais! Šis Advento darbelis mums labai patiko.

Maya Matusaitytė ir **Diana Kubiliūtė**

Parama „Ateičiai“

Paremkime savo žurnalą, paskirdami kalėdinę auką

Neseniai Čikagos ateitininkai parodė gražų pavyzdį — jie, atsiųsdami savo metinį nario mokestį, paaukojo ir „Ateities“ žurnalui. Kviečiame ir kitus šv. Kalėdų proga pinigais paremti mūsų sąjungos pagrindinį leidinį. Laukiame ir naujų prenumeratorių.

Prisiminkime, kad per šimtą metų „Ateitis“ atliko žymų vaidmenį lietuvių tautos gyvenime ne tik puoselėdama jaunus talentus, bet ir kultūrinėdama mokslus einantį lietuvių jaunimą. Šią misiją žurnalas tęsia ir šiandieną. Dabartinės redaktorės **Redos Sopranaitės** globoje „Ateitis“ yra sužydėjusi. Žurnale rasite straipsnių ir kūrybos įvairovę, verčiančią susimąstyti, pasigrožėti ir susižavėti. Patraukliai išdėstyti puslapiai papuošti meniškėmis ir veiklos fotografijomis. Ilgas žurnalo bendradarbių sąrašas liudija aktyvų jaunų savanorių išjungimą į spaudos darbą. Norime ir linkime, kad žurnalas toliau gyvuotų ir klestėtų. Tam reikia prenumeratorių, skaitytojų bei aukotojų. Padovanokite prenumeratą sau ar kitiems. Prenumeratos kaina nepakilo 2013 metams nei JAV, nei Lietuvoje. Kviečiame paskaityti pavyzdinius žurnalo straipsnius — aplankykite žurnalo svetainę

www.ateitieszurnalas.lt

Žurnalo užsakymo anketą galima rasti:

<http://ateitis.org/ateitis-prenumerata>

Ramunė Kubiliūtė

„Ateities“ žurnalo prenumeratų JAV koordinatore ir žurnalo bendradarbė

Aukos „Ateičiai“

Šie Čikagos sendraugiai, užmokėdami organizacijos nario mokestį, pridėjo ir auką „Ateities“ žurnalo leidybą paremti.

Širdingai dėkojame!

Irena Baleišė
Aldona Brizgienė
Joana Danilevičienė
Ona Daugirdienė
Dana ir Linas Gyliai
Palmyra Janušionienė
Daiva ir Petras Kisieliai
Kriaučiūnas, Marius
Karolina Kubilienė
Domas Lapkus
Lidija Ringienė
Dalia Sadauskienė
Vytas Stanevičius

Žiemos kursai

Moksleivių ateitininkų sąjungos centro valdyba ruošia Ateitininkų pasaulėžiūros žiemos kursus ALRKF stovyklavietėje **Dainavoje** nuo š. m. gruodžio 26 d. iki 2013 m. sausio 1 d. Į kursus kviečiami moksleiviai, lankantys gimnazijos 9–12 skyrius. Nedelsiant registruokitės internetu mesmas.org

Parama Rytinio pakraščio moksleiviams

Boston ateitininkai parems išlaidas tų, kurie gyvena **New England** valstijose ir norėtų žiemos kursuose dalyvauti. Susidomėję moksleiviai kviečiami kreiptis į **Andrių Kazlauską** andrius_namie@yahoo.com, **Tomą Girnį** tomasgirnius@gmail.com ar **Mirgą Girniuvienę** mgirnius@hotmail.com

**ateitininkų
KŪČIOS**

**Sekmadienį,
gruodžio 16 d., 1 val. p. p.
Jaunimo centre
5620 S. Claremont, Chicago**

Registruoja dr. **Ona Daugirdienė**
Tel. 630-325-3277 arba odaugirdas@hotmail.com

„Ateities“ prenumerata — puiki kalėdinė dovana

Padovanokite „Ateities“ prenumeratą sau, padovanokite ir kitiems. Tai dovana, kuri pradžiugins jus ne vieną kartą, bet dešimt sykių per metus.

- * Prenumeratos JAV kaina: 45 dol.
- * Padovanokite prenumeratą Lietuvos mokyklai ar ateitininkų kuopai: 20 dol.
- * Paaukokite palengvinti vis kylančias spausdinto žodžio išlaidas.

Čekius rašyti: „**Lithuanian Catholic Federation Ateitis**“.
„Memo“ eilutėje pažymėkite: „Ateities prenumeratai“
Savo prašymą ir čekį siųskite JAV prenumeratų tvarkytojai:

Ramunei Kubiliūtei
808 Judson, 3B
Evanston, IL 60202

<http://ateitis.org/ateitis-prenumerata>

Ateitininkų šalpos fondo metinis susirinkimas

Pažymėkite savo kalendoriuose: metinis Ateitininkų šalpos fondo suvažiavimas vyks 2013 m. balandžio 6 d., šeštadienį, Ateitininkų namuose, **Lemont**. Pradžia 4 val. p. p.

„Gyvenimas gražus...

kai savo vidaus spinduliais jį nušvieti, kai savo vidaus šiluma jį sušildai“ (S. Nėris)

AUDRONĖ SIDAUGIENĖ

Padėkos dienos savaitgalį „Alatėjos“ moterys ir vėl sukvietė savo draugus ir bičiulius į labdaros vakarą klubo 7-ojo gimtadienio proga. Kiekvienais metais klubo moterys jau rudenį sugalvoja šventės temą, o po to kelias savaites ruošiasi gimtadienio vakarui. Ši kartą visų laukė Venecijos naktis.

Venecijietiškomis kaukėmis ir solidžia prabanga išpuošta Balzeko lietuvių kultūros muziejaus salė vos sutalpino visus norinčius. Labdaros vakare dalyvavo 160 žmonių, visi bilietai buvo išpirkti dar likus porai savaitių iki renginio. Džiaugiamės, kad turime tokį didelį mus mylinčių žmonių ratą. Dėkojame visiems, kurie jau ne pirmus metus lanko mūsų renginius, „ačiū“ tariame ir pirmą kartą pas mus atėjusiems.

Vakara pradėjusi Loreta Timukienė trumpai papasakojo apie mūsų klubo veiklą, jo tikslus. Jos pasakojimą iliustravo visą vakarą rodomos ekrane mūsų projektų ir žmonių, kuriems padėjome per paskutinius metus, nuotraukos.

O tada prasidėjo Venecijos nakties stebuklai: operos solistės Nidos Grigalavičiūtės arijos apie karnavalą Meilės mieste, „DanceDuo“ šokėjų Evelinos ir Emilio elegantiški šokiai, Rimo Pumpučio akordeono karuselė, šokėjos Linos Bulovaitės šokis su kastenetėmis, Virgio Kavecko meilės baladė ir Venecijos karnavalo simbolio Angelo – balerinos Mantės Baliutavičiūtės – baigiamoji kompozicija. Pasirodymai, lydimi vakaro vedančiųjų Evelinos Karalienės ir Raimondo Sidaugos pasakojimo apie karnavalą, jo tradicijas ir prasmę, nuostabių Venecijos karnavalo nuotraukų fone sukūrė magišką atmosferą ir neleido stebuklui išnykti visą vakarą.

Karnavalo dvasia atsispindėjo žmonių veidu-

Moteryų veidus puošė viena už kitą paslaptines kaukės.

se ir šypsenose, šventinėje pakilioje nuotaikoje! Tokių gražių kostiumų, kaukių jau seniai nebuvo matę. Visi norėjo pagauti laiko paukštę ir nors akimirksniui ją palaikyti savo rankose. Spragėjo fotoaparatus blykstės, lengvai dvelkė ne tik žvakių aromatas, bet ir vakaro damų kvepalai. Vyrai džentelmeniškai žėrė komplimentus moterims, kurių veidus puošė viena už kitą gražesnės ir paslaptines kaukės. Vakaro metu moterys apdovanojo vakaro svečius Rugilę Griciūtę ir jos draugą, kurių kostiumai privertė visus aikčioti iš nuostabos. Dar smagiau buvo, kai paslaptinėji kaukė pakuždėjo, kad ši pora tą vakarą susižiedavo.

Kaip ir dera Venecijos rūmų virtuvei, stalus puošė nuostabios gyvūnų gėlių puokštės, o braškių punšas ir valgiai viliojo, kvepėjo, kvietė. Šauniųjų klubo moterų Ingridos Ulskienės, Sandros Abrutienės ir Linos Beinartaitės bei visų pagalbinių paruošti patiekalai – išpūdingos užkandėlės, saldumynai, braškės šokolade neliko neįvertinti. Vakaro svečiai vis klausinėjo, kur užsakėme šituos skanumynus. „Viskas – iš Venecijos, viskas – iš ten“, – juokavo Alatėjos. Dėkojame „Natalia’s Cakes“ už dovanotą tortą. Jis irgi buvo labai skanus!

Mūsų klube – ne tik moterys. Mes – tai didelė šeima, mūsų vyrai ir vaikai. Be jų neįmanoma nei viena šventė. Ši kartą mūsų jaunosios atžalos siūlė loterijos bilietus, o mūsų svečiai juos labai gausiai pirkė. Dalinome laimėtojų dovanas ir džiaugėmės, kad aplinkui tiek daug dosnių žmonių – ačiū verslininkams, paaukojusiems dovanas loterijai, ačiū visiems, įsigijusiems bilietus.

Šokių aikštelėje taip linksma dar nebuvo. Damos ir kavalierius vieną po kitos smagesne melodija šokti kvietė Rasa Zubreckaitė ir Jeronimas Vitačiū. Vakaro svečiai taip linksmiai šoko, kad net vakarui pasibaigus visai nenorėjo skirstytis. Dėkojame vieni kitiems už šiltą, elegantišką ir nuoširdų vakarą ir jau planuojame kitus susitikimus.

Kai salėje užsidegė šviesos ir mūsų vyrija pradėjo „Venecijos naktį“ krauti į mašinas, vakaro sumanytojos ir rengėjos džiaugėsi: smagu, kad gali-

Vakaro svečių Rugilės ir jos draugo kostiumai privertė visus aikčioti iš nuostabos.

Tokių gražių kostiumų jau seniai nebuvo matę.

me sukurti šventę, kad mokame kultūringai švęsti, linksmintis, kad per tuos 7 metus ir daug visokių organizuojamų renginių niekada neturėjome jokių iššikimų ar nesusikalbėjimų. Mūsų renginiuose dalyvauja beveik visi mūsų kartos žmonės, prieš 20, 10 ar mažiau metų atvykę į šį kraštą. Tai nuostabus būrys žmonių, kuriems nesvetimos kitų žmonių bėdos, skausmas, kurie yra dosnūs ir aukojantys, suprantantys labdaros idėją. „Alatėja“ per savo 7 metų gyvavimą jau surinko ir paaukojo daugiau kaip 40,000 dol. O kur dar dešimtys dėžių į Lietuvą – su rūbais, žaislais, dovanomis. Neįkainojamos jokiais pinigais užsimezgsios draugystės su „Rugutės“ fondu, su ligoniukais ir ten, ir čia, su keletu mokyklų, vaikų namų grupių. Ir visa tai, ir dar daug daug gražių darbų padaro keletas moterų, kurios turi nuostabias širdis ir suranda laiko viskam (apie tai – FB/ Alatėja).

Artėjančių nuostabių švenčių proga norime pasveikinti visus, kurie turi jautrią širdį ir norą padėti kitiems – Jūs esate labai laimingi, gyvendami dėl kitų! Ačiū Jums!

O visiems kitiems norime priminti M. K. Čiurlionio žodžius: „Ne tik tie, kurie turi milijonus, ir ne tik tie, kurie milžinais vadinami, daro gera kitiems.“ Tad gražių švenčių mums visiems!

Audronė Sidaugienė – Moterų klubo „Alatėja“ narė, Čikagos liuanistinės mokyklos direktorės pavaduotoja.

„Alatėja“ jau septintą kartą sukvietė savo draugus kartu švęsti klubo gimtadienį.

Evaldo Kataržio ir Svajūno Timuko nuotr.

Didžiausias įdomumas ir laimė yra dirbti su žmonėmis

Jau ne vienerius metus pažįstu Leoną Maskaliūną, girdžiu apie gražius jo darbus, tačiau „Draugui“ jį kalbinu pirmą kartą. Vis nebūdavo progos atsisėsti ilgesniam pokalbiui. Neseniai tokia proga atsirado – L. Maskaliūnas, buvo gražiai pagerbtas Vydūno jaunimo fondo (VJF) 60-mečio minėjime. Už svarią veiklą fonde fil. Maskaliūnas apdovanotas trimis žymenimis: padėkos lentele, pagarbos aukso medaliu ir Romualdo Povilaičio meno kūrinio.

– Sveikiname su gražiu Jūsų darbo įvertinimu. Ar nutarėte pasitraukti iš vydūniškos veiklos?

– Dėkoju visiems, taip gražiai įvertinusiems mano 25-ių metų darbą Vydūno fonde. Žinoma, man buvo malonu. Tačiau viskam savas laikas. Pajutau, kad pasidarė sunkiau dirbti, tad labai džiaugiuosi, kad suradome labai gerą pamainą – VJF valdybos pirmininko pareigas perėmė fil. Gintaras Plačas, kuris yra labai energingas ir gražiai tvarkosi. Mano pareigas – VJF tarybos pirmininko – sutiko perimti fil. prof. Romualdas Viskanta, kuo aš taip pat esu labai patenkintas.

Man buvo labai malonu gauti R. Povilaičio rankų darbo kūrinį, o aukso medalis man jau antras, 2006 m. man buvo įteiktas Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VGTU) aukso medalis. [2010 m. Vilniaus Gedimino technikos universiteto senatas inž. L. Maskaliūnui suteikė šio universiteto Garbės nario vardą – L. A.]

– Kas Jums pačiam yra Vydūnas. Ar jaučiatės esantis jo pasekėjas?

– Vydūną sutikau Pabaltijo universitete. Jis atvažiavo pas mus duoti savo nuorodų. Labai malonus, ramus žmogus, turėjęs ypatingą kalbos suvokimą – nepripažino „č“ ir „ž“ raidžių. Man jis ir dabar stovi akyse. Malonu, kad primirštas garsus lietuvis mūsų fondo dėka tapo labiau žinomas. Lietuvoje yra Vydūno draugija su kuria mūsų fondas palaiko glaudų ryšį.

– Esate klaipėdietis?

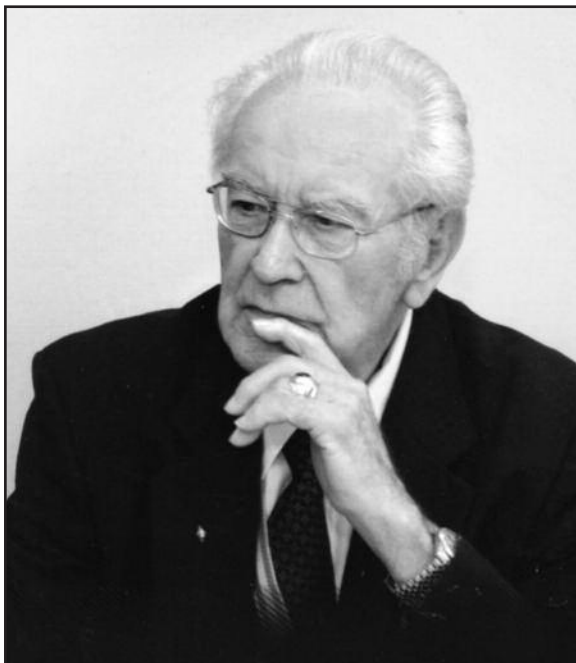
– Taip, memelenderis (juokiasi). Gimiau Rokiškyje, tačiau pradžios mokyklą pradėjau lankyti Klaipėdoje.

– Kada tapote skautu?

– Klaipėdoje lankiau Kristijono Donelaičio mokyklą. Kaip ir visi berniukščiai, mėgau „kautis“, net iš timpų (ragatkių) šaudžiau. Kai dabar pagalvoju, galėjome ir akis „išsišaudyti“ vieni kitiems. Tokia buvo mūsų „kova“ už Lietuvą. Tad nieko keisto, kad jau besimokydamas Klaipėdoje įstojau į skautus – 1935 m. daviau vilkiuko įžodį.

Prisimenu, kaip Klaipėdoje lankėsi legendinis lakūnas Feliksas Vaitkus, ir mes ėjome jo pasitikti. Visi buvome su uniformomis. Mane – vilkiuką – vyresnieji pastatė budėti prie vėliavos, o patys pabėgo (juokiasi). Geri buvo laikai.

Po kurio laiko, kai tėvelis buvo sunkiai sužeistas, teko grįžti į Rokiškį. Mokslus ir skautišką veiklą tęsiau ten. Gimnazijoje visi buvome patriotai. Kartą aptikome tarp mūsų ir išdaviką – jis sėdėdavo klasės kampe ir viską stebėdavo. Buvo ir kitų

nuotykių. Piešimo mokytojas nupiešė Stalino portretą. Kitą dieną ateina į mokyklą – portrete išbadytos Stalino akys. Vyko didžiulis tardymas, tačiau kaltininkų taip ir nesurado.

Besimokydamas paskutinėje klasėje norėjau įstoti į generolo Povilo Plechavičiaus armiją, tačiau manęs nepriėmė, mat buvau per jaunas – jauniausias klasėje. Kai nepriėmė, buvau labai nelaimingas. Baigus 7 klases, prasidėjo karas.

– Ir Jūsų gyvenimas pasuko kita vaga?

– Taip, kaip ir daugeliui to meto lietuvių. Susikrovėme daiktus į vežimą ir pirmiausia nuvažiavome į Žemaitiją, kur gyveno tėvuko sesuo. Galvojome, pagyvensime pas ją porą savaitių ir grįšime atgal. Tačiau pasirodė, kad reikėjo kartu su teta šeima išvažiuoti į Vokietiją. Taip tos 2 savaitės nutįso į visą gyvenimą.

– Kodėl pasirinkote inžinerinius mokslus?

– Gal todėl, kad tėvukas norėjo, kad aš būčiau inžinieriumi. O ir man pačiam patiko. Klaipėdoje tėvukas dirbo sąskaitininku „Lietuvos eksporte“, tačiau grįžęs į Rokiškį daugiausia vertėsi staliaus darbais. Jis buvo labai nagingas ir gabus – sukūrė durpių gaminimo mašiną, su vietiniu kalviu padarė elevatorių, mes turėjome 2 kuliamašias.

– Atvykęs į Vokietiją pradėjote studijuoti inžineriją?

– Ne. Aš nebuvo baigęs gimnazijos, tad, atvykus į Vokietiją, pirmiausia baigiau 8 klasę. Tuo laiku kaip tik atsidarė Pabaltijo universitetas (Baltic University), kur ir pradėjau studijuoti inžineriją. Universiteto rektoriumi tuo metu buvo Vladas Stanka (Stankevičius), ten dėtė tokie garsūs profesoriai kaip Steponas Kolupaila, broliai Biržiškos.

Visi bijodavo laikyti matematikos egzaminą pas Viktorą Biržišką, nes jis buvo didelis „kirvis“ (juokiasi). Tačiau gyvenime jis buvo labai draugiškas. Būdavo, užbėga pas mus, studentus, ir klausia, ar neturime kas „kokio cyzo“, mat norėjo parūkyti, o cigarečių tuo metu niekur negalėjai gauti.

– Gal davus „cyzą“ buvo lengviau išlaikyti

egzaminą?

– Ne, jokių nuolaidų nebūdavo. Tarp lietuvių buvau vienas iš geriausiai laikančių egzaminus. Kartą susitikęs mane profesorius klausia: „Maskaliūnai, girdėjau, kad gerai laikai egzaminus, tai kodėl pas mane neateini?“ „Ruošiuosi, ponas profesoriau“, – atsakau. O iš tikrųjų nieko nesiruošiau, nebuvo kada. Tačiau galų gale vis tiek reikėjo laikyti tą egzaminą, teko paprakaituoti, kad oi, oi, oi. Baigus atsakinėti, pavartė mano studijų knygutę ir sako: „Negaliu, Maskaliūnai, daugiau kaip „sufficient“ (patenkinamai) rašyti.“ Aš apsidžiaugęs tik: „Ačiū, ačiū“ ir išbėgau patenkintas. Buvau vienas pirmųjų lietuvių pas V. Biržišką išlaikęs egzaminą. Latviai pas jį net neidavo laikyti. Jiems pradėjus streikuoti prieš profesorių, buvo surastas kitas matematikos dėstytojas.

– Gal tas „kirvis“ turėjo ir gerų savybių?

– Taip, be jokios abejonės. Labai įdomiai skaitydavo paskaitas. Įeidavo į auditoriją be jokių popieriukų, iškart prie lentos, ima kreidą į rankas ir... rašo, rašo, rašo. Mokėmės diferencialines lygtis. Buvo sunkus kursas. Nespėdavome paskui jį, o paklausti nieko negali. Per egzaminus jis bandydavo padėti studentams, bet kur tu ten viską galėjai susigaudyti.

– Vėliau tęsėte mokslus JAV?

– Atvažiavęs į Ameriką tęsti mokslų iš karto negalėjau, nebuvo pinigų, reikėjo dirbti. Pirmiausia darbą skerdyklose susirado mamutė. Vėliau darbą rado ir tėvukas. Nors abu sunkiai dirbo, vis ragino mane baigti mokslus. Aš bandžiau sakyti, kad pirmiausia užsidirbsiu pinigų, tada juos tęsiu, tačiau jie su tuo nenorėjo sutikti. Padirbėjęs gal pusę metų, nuėjau vėl mokytis. Tėveliai dėl manęs pasiaukoję.

Daug egzaminų man užskaitė (net diferencialines lygtis, kurias išmokė Biržiška – juokiasi). Mano kreditų skaičius atitiko magistro laipsnį, tačiau, norint gauti diplomą, turėjau išlaikyti paskutinį 2 semestrų egzaminus. Sunkiausia man buvo perėjimas nuo europinės matų sistemos prie amerikietiškos. Amžinai pamiršdavau padauginti iš 12 ar 144, tad prakaitavau kaip reikiant, kol tą sistemą įveikiau. Žinoma, reikėjo ir anglų kalbos egzaminus išlaikyti. Tad, kol gavau diplomą, reikėjo dar mokytis 3 semestrus. Baigęs University of Illinois at Urbana-Champaign Architektūros-inžinerijos fakultetą pradėjau dirbti Čikagoje.

Tačiau mokytis nenustojau. 1960 m. išlaikiau Illinois valstijos „Structural Engineer“, po poros metų „Professional Engineer“ egzaminus.

– Kaip sumanėte „pabėgti“ iš Amerikos?

– Čia kaltas mano draugas Vytautas Jonas Šliūpas, kuris tuo metu dirbo Afrikoje. Jis mane pradėjo kviesti važiuoti dirbti į užsienį. Dar prisidėjo mano žmona Nijolė, įkalbinėjusi pabandyti. Užpildėme tris paraiškas ir išsiuntėme į įvairias šalis. Greitai gavau pakvietimą dirbti į Tailandą. Sūnui tada buvo tik 11 mėnesių.

Tailande buvau pirmas, suprojektavęs suvaržyto gelžbetonio tilto polius. Tiltas ir dabar tebestovi. Pagal mano projektą įrengta didžiausia Pietryčių Azijos uosto krantinė. Tai vienintelis uostas, galintis priimti lėktuvnešius. Tailande pastatyta per 100 mano projektuotų tiltų.

Teko dirbti daugelyje šalių: Vietname, Korėjoje, Japonijoje, Saudo Arabijoje ir t. t. Mums besivažinėjant po pasaulį, sūnus Linas baigė vidurinę mokyklą.

– Kas, Jūsų nuomone, yra geras inžinierius?

– Gal reikia kiek pašaukimo, tačiau svarbiausia – noro domėtis naujausiais atradimais, visą laiką mokytis. Aš visada domėjausi naujienomis, prenumeruodavau „Engineering News Report“, lankydavau įvairiausius kursus, seminarus.

– Ar skiriasi žmonės ir darbo metodai įvairiose šalyse?

– Labai skiriasi. Galiu drąsiai pasakyti – pats didžiausias įdomumas ir yra dirbti su žmonėmis. Visi – skirtingi ir dirba skirtingai, ir požiūris į darbą taip pat skirtingas. Gyvenau turiningą ir įdomų

Leonas A. Maskaliūnas su stipendijos gavėjais, 2011 m.

Asmeninio archyvo nuotr.

gyvenimą, tačiau didžiausia laimė – dirbti ir bendrauti su įvairiais žmonėmis.

– **Kada nusprendėte, jog laikas grįžti į JAV?**

– Jau būdamas Saudo Arabijoje ėmiau galvoti apie sugrįžimą. Aplink pasaulį esu apskridęs gal kokį 18 kartų. Per visus darbo metus stengdavau si kasmet sugrįžti, savo draugų nepamiršdavau. Per tą laiką, kol manęs čia nebuvo, JAV viskas pasikeitė: užaugo draugų vaikai, mūsų sūnus tapo pramonės inžinieriumi, eina tėvo pėdomis – su darbais keliauja po pasaulį.

– **Grįžęs nutarėte atiduoti duoklę lietuvybei?**

– Nors aš pats niekada apie tai garsiai nekalbėjau, iš tikrųjų jaučiausi skolingas lietuvybei. Grįžęs išitraukiau į skautišką veiklą, buvau pakviestas į Vydūno fondą, įstojau į Amerikos lietuvių inžinierių/architektų sąjungą, tapau vienu iš Medininkų pilies atstatymo fondo (MPA Fund) iniciatorių ir fondo valdybos pirmininku, 2004 m. buvau pakviestas pirmininkauti Čiurlionio galerijai, Inc., Lemont, nuo 1995 m. vadovauju Lietuvos partizanų globos fondui (LPGF).

– **Papasakokite apie savo vardines stipendijas.**

– Mano vardo stipendijų yra 10. Pradžioje jas įsteigiau gabiems našlaičiams paremti. Pirmais metais padėjau į banko sąskaitą 20,000 dol., kasmet pridėdamas po 10,000 dol. Praėjusiais metais jau turėjome 100,000 dol. Vienam studentui per semestrą skiriame 200 dol. (per metus – 400 dol.).

– **Kodėl savo stipendiją skiriate Vilniaus Gedimino technikos universiteto studentams?**

– Pirmiausia, žinoma, todėl, kad pats esu inžinierius statybininkas. Susisiekiame su šiuo universitetu vadovybe. Taip užsivedė *Perpetuum mobile* – kasmet skiriame stipendijas. Iš vienos pusės ta stipendija gal neatrodo didelė, tačiau ir universiteto dekanai, ir dėstytojai pritaria, kad tą stipendiją gautų kuo daugiau studentų.

– **Ar palaikote ryšį su gavusiais stipendiją studentais?**

– Dažniausiai ne. Čia gal prisideda ir tai, kad Lietuvoje dar neįprasta padėkoti už gautą paramą. Tiesa, kai nuvažiuoju į Vilnių, apsilankau VGTU, tai susitinku ir su gavusiais stipendiją studentais.

– **Ar būna taip, kad parinktas studentas pasirodo nevertas sti-**

pendijos?

– Per visą laiką buvo tik pora tokių atvejų. Teko pakeisti gavusių stipendiją kitais. Sąrašą sudaro universiteto fakultetų dekanai. Šiuo metu nutarėme į stipendijų skyrimo sąrašą įtraukti ir daugiavaikių šeimų (3 ir daugiau vaikų) vaikus.

– **O kaip Medininkų projektas? Ar jis jau pabaigtas?**

– Taip, projektas baigtas. Neseniai man viešint Lietuvoje, kaip tik vyko Medininkų pilies atstatymo atidarymas. Teko dalyvauti ten vykusioje konferencijoje ir pavaikščioti po atstatytą pilį, filmavo televizija.

Pirmo aukšto salėje pasakojama apie Lietuvos mūrinės pilis bei eksponuojami archeologiniai radiniai, antrame aukšte veikia XIV–XVIII a. Lietuvos karybai skirta paroda, trečiajame įrengta Lietuvos X–XX a. sidabro dirbinių paroda, o ketvirtajame pristatoma prezidento A. M. Brazausko medžioklės trofėjų ir peilių kolekcija. Penktajame aukšte lankytojai išvys sienine tapyba išpuostą menę, o pakilus dar aukščiau, nuo bokšto galima grožėtis pilies apylinkėmis. Pilies bokšte įrengtas kambarys Amerikos aukotojams, jame pakabintas didžiulis paveikslas „Žalgirio mūšis“, sienoje bus įrašytos visų aukotojų pavardės. Smagu, kai svajonės išsipildo. Tad visiems, kas lankysis Lietuvoje, siūlau būtinai nuvažiuoti pasižiūrėti, kaip atrodo Medininkų pilis.

– **Kaip tapote Čiurlionio galerijos, Inc. pirmininku?**

– Kai dirbi, tai ir krauna (juokiasi). Pakvietė mane Domas Adomaitis. Jis perdavė palikimą, iš kurio dabar ir ruošiamos Miko Šileikio ir Teofilio Petraičio parodos-konkursai. Iš pradžių parodą suruošėme Lemont, o vėliau sugalvojome, kad reikia tokias parodas suruošti ir Lietuvoje. Šiuo metu konkursą rengia Čiurlionio galerija, Inc., Lemont, Lietuvos dailės muziejus (Lietuva) ir Lietuvių dailės muziejus (PLC, Lemont). Kitais metais paroda vyks Lietuvių dailės muziejuje, Lemont. Kiekvienai parodai išleidžiamas katalogas.

– **Atrodo, kad ilsėtis nesiruošiate?**

– Mano aktyvus dalyvavimas VJF veikloje tikrai nereikalingas, tačiau sutikau pasilikti taryboje, turiu dar nemažai ir kitų darbų. Taip kad ilsėtis dar nėra kada.

– **Ačiū už pokalbį. Linkime geros sveikatos ir dar ilgai dirbti lietuvių baruose.**

Kalbino Laima Apanavičienė

2010 m. rugsėjo 21 d. Leonui A. Maskaliūnui suteiktas VGTU Garbės nario vardas.

SPORTAS

J. Balčiūnas – geriausias tarp jaunųjų lietuvių krepšininkų

EDVARDAS ŠULAITIS

Amerikiečių spaudoje dažnai galima aptikti pavardes tų lietuvių, kurie pasižymi Čikagos vidurinių mokyklų (high school) sporto komandose. Anksčiau vis matydavome bėgiko Luko Veržbicko (Verzbico) pavardę, o dabar dėmesį patraukia ir lietuviai krepšinio žaidėjai.

Čia pirmiausia reikia paminėti Lemont High School, kurios krepšinio komandos pirmose gretose žaidžia du lietuviai – Juozas Balčiūnas ir Martynas Einikis. Ypač geru žaidimu pasižymi J. Balčiūnas – vertingiausias Lemont mokyklos komandos žaidėjas („Most Valuable Player“). Juozas praėjusią savaitę vykusiose rungtynėse su Lincoln-Way H. S. pelnė 21 tašką, iš jų – 5 tritaškius. M. Einikis šiose rungtynėse surinko 14 taškų.

Visą puslapį užimanti J. Balčiūno nuotrauka iš minėtų rungtynių buvo paskelbta dienraštyje „Chicago Sun Times“ su mažu paaiškinimu, kas J. Balčiūnas yra. Šis jaunas krepšininkas, pavasarį baigiantis mokytis Lemont mokykloje, turi nemažai pasiūlymų žaisti geruose universitetuose. Tikėkimės, kad apie jo, taip pat ir apie M. Einikio, pasirodymus dar ne kartą išgirsime.

Juozas Balčiūnas .

Daugiau sporto žinių – antradienio „Drauge“.

Bendruomenė su stuburu

Atkelta iš 3 psl.

žiau nei Amerikoje, iki šios dienos KLF suaukota jau daugiau nei 5 mln. Kanados dol. (JAV LF šiuo metu yra sukaupęs 19,5 mln. JAV dol. kapitalą). Gal šis akmenukas į Amerikos lietuvių daržą paleistas pamatuotai?

Nors, palyginti su Amerikos, Kanados lietuvių telkinys yra gal kiek ir mažesnis (apylinkių ir ten gyvenančių lietuvių, o ne geografinė prasme), jis – tikrai gyvybingas. Sesijos metu vyko atskira popietė, skirta Kanados lituanistinių mokyklų mokytojoms (vedė Virginija Zubrickienė), Kličienė vadovavo kultūrininkų grupei, kurioje vyko diskusijos su kitų etninių bendruomenių Kanadoje (estų, albanų, latvių) atstovais. Svečiams išvykus, apie tolimesnę veiklą kalbėjosi lietuviškų šokių, dainų ir teatro grupių vadovai. Visoje sesijoje ištvermingai dalyvavo ir pranešimų klausėsi keletas KLJS atstovų (pirmininkė Vida Naudžiūnaitė).

Sesijoje įteikta šių metų KLB dr. Silvestro Čepo visuomenininko-kultūrininko premija. Ji teko Daivai Jaugelytei-Zatkovic už darbą Montreal lituanistinėje mokykloje, veiklą dainų ir šokių ansambliuose, Aušros Vartų parapijoje bei KLB. Įvertintas ir Kanados lietuvių garbės konsulų darbas. Sesijoje svečio teisėmis dalyvavęs naujas Lietuvos Respublikos ambasadorius Kanadai dr. Vytautas Žalys LR garbės konsului Toronto Pauliui Kurui įteikė Užsienio reikalų

ministerijos raštą, pagal kurį nuo šiol šis yra LR generalinis garbės konsulas.

Itin stipriai atrodo Kanados, ypač Toronto, lietuvių socialinė rūpyba pagyvenusiais ir sergančiais lietuviais. Kanados lietuviai pagrįstai gali didžiuotis šalia Prisikėlimo parapijos įsikūrusiais Lietuvių slaugos namais bei netoli Lietuvių namų 1984 m. atidarytais 9 aukštų, 115 butų lietuvių pensininkų namais „Vilnius Manor“. Tą šeštadienį man lankantis Toronto, Lietuvių slaugos namuose vyko kepinų mugė, sutraukusi gražų būrį smaližių ir labdaros projektų rėmėjų.

Savaitgalis, praleistas tarp Kanados lietuvių, – pernelyg trumpas laikas susidaryti išsamų vaizdą apie lietuvišką telkinį kaimyninėje šalyje. Jeigu turėčiau keliais žodžiais apibūdinti KLB, ją pavadinčiau bendruomene su stuburu. Tokį išpūdį paliko KLB valdybos pirmininkės Kuraitės-Lasienės viešas pareiškimas dėl sprendimo šikart į sesiją nekviešti atstovo iš Lietuvos užsienio reikalų ministerijos. Pasak Kuraitės-Lasienės, kadangi nemažas URM atstovų būrys neseniai lankėsi JAV, nuspręsta svečių iš Lietuvos neturėti. Tokiu sprendimu KLB valdyba parodė, jog šiais sunkiais ekonominiais laikais Kanados lietuviai nori ir padeda Lietuvai taupyti valstybės biudžeto lėšas.

APŽVALGOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Suomijos kelias per Antrąjį pasaulinį karą ir pokario metais

DR. NICHOLAS I. GEMELL

Šių metų gruodžio 6 d. Suomija šventė 95-ąsias Nepriklausomybės metines. Ta proga pateikiame straipsnį apie Suomijos išsivadavimo kelią.

Kalbant apie 1939–1940 m. Suomiją, yra aišku, kad narsi ir gerai paruošta Suomijos kariuomenė, vadovaujama garsaus maršalo Mannerheim, per 1939–1940 m. žiemos sovietų-suomių karą apgynė Suomijos nepriklausomybę. Pats Mannerheim, švedų kilmės, buvęs caro kariuomenės karininkas, generolas, tarnavęs caro gvardijoje sename Peterburge, buvo geras strategas ir visapusiškai išsilavinęs kariškis, jau buvo pasižymėjęs rusų-japonų 1904–1905 m. bei Pirmajame pasauliniame kare 1914–1917 m., geras Rusijos žinovas, vedęs rusų generolo dukterį, tolimą poeto Puškin giminaitę. Bet tikroji Suomijos nepriklausomybės išlaikymo priežastis buvo per 1943 m. Teherano viršūnių konferenciją JAV prezidento Roosevelt asmeninis, Stalin įteiktas pageidavimas, kad Suomija išliktų nepriklausoma, laisva valstybė. Stalin su tuo sutiko su sąlyga, kad Suomija priims 1940 m. kovo mėnesio taikos sutarties su sovietais teritorinius pakeitimus ir išsilaisvins nuo vokiečių, reikalui esant, privers jėga vokiečių kariuomenės dalinius pasitraukti iš Suomijos. Jei suomiai taip padarys, Stalin pažadėjo Amerikos prezidentui, kad Sovietų kariuomenė Suomijos neokupuos ir nesikiš į krašto vidaus reikalus.

Jau anksčiau suomiai nutarė prisidėti prie vokiečių Sovietų Sąjungos puolimo siekdami atgauti 1940 m. sovietų atplėštas sritis su Vyborgu, kuris buvo po Helsinkio antras Suomijos miestas. Vokiečių kariuomenės daliniai buvo atgabenti per Baltijos jūrą, ir neutrali Švedija leido naudotis Švedijos geležinkeliais vokiečių kariuomenės kalnų pėstininkams (vokiškai Gebirgsjaeger) perkėlimui iš vokiečių okupuotos Norvegijos į šiaurinę Suomiją, kur karo pradžioje vokiečių kariuomenė ir buvo.

Suomiams 1941 m. vasarą ir rudenį pavyko sovietus išstumti iš anksčiau sovietų atplėštų sričių, ir suomių kariuomenė rugpjūčio 29 d. įžengė į Vyborgą. Ant senos Vyborgo pilies bokšto vėl iškilo balta-mėlyna Suomijos vėliava, kuri buvo nuimta 1940 m. kovo 12 d. Pasiekę seną 1939 m. sovietų-suomių sieną apie 25 mylių nuo tuometinio Leningrado, suomiai ten ir sustojo. Maršalas Mannerheim, nepaisant didelio vokiečių spaudimo, kategoriškai atsisakė pradėti puolimą prieš netolimą Leningradą, kas žymiai padėjo tam miestui atsilaikyti prieš vokiečius. Tuo pat laiku suomiai okupavo dalį sovietų Karelijos, kur gyveno jiems giminigingi kareliai. Šiaurėje vokiečiai mėgino prasiveržti iki Murmansko miesto, bet tai jiems nepavyko – sovietų pasipriešinimas buvo per stiprus. Vėliau, per 1942–1943 m. tas suomių vadinamas „tėsinio“ karas lyg ir apmirė – didesnių suomių-sovietų susirėmimų lyg ir nebuvo – vyravo pozicinis karas, kuris per daug aukų iš suomių

nepareikalavo. Suomiai 1943 m. net demobilizavo dalį savo kariuomenės siekdami padėti krašto ūkininkams, kurių labai trūko.

Per tą laikotarpį prezidentas Roosevelt ir Anglijos premjeras Churchill pakartotinai pasiūlė Suomijai susitaikyti su sovietais ir pasitraukti iš karo, bet tuo metu suomiai to daryti negalėjo. Anglija, vėliau Amerika nutraukė diplomatinius santykius su Suomija. Anglai 1941 m. pabaigoje net paskelbė karą suomiams, bet tai buvo tik simbolinis pareiškimas – jokių karo veiksmų nebuvo.

1942 m. birželio 3 d. į Suomiją atskrido pats Hitleris norėdamas pasveikinti Mannerheim jo 75-ojo gimtadienio proga. Suomijos kariuomenės štabe išbuvęs apie 3 valandas ir ten suvalgęs jam patiektus vegetariškus pietus (Hitleris buvo vegetaras) jis vėl išskrido į Vokietiją.

1944 m. birželį sovietai, sutraukę daug kariuomenės su stipria artilerija, Karelijos sąsiauryje pradėjo smarkų puolimą. Po aršių kautynių jiems pavyko išstumti suomius iš Karelijos sąsiaurio. Sovietų kariuomenė vėl įžygiavo į Vyborgą. Suomiams šį kartą dar pavyko vargais negalais frontą stabilizuoti į šiaurę nuo Vyborgo, bet sovietams iš esmės kelias į Suomijos gilumą buvo atviras. Bet ir patys sovietai tuo metu jau pergabeno didelę dalį savo kariuomenės į Baltarusiją, kur jie maždaug tuo pačiu laiku sunaikino didelę vokiečių grupuotę ir pradėjo artintis prie Varšuvos ir Rytprūsių – Lietuvos pasienio, tai jiems buvo daug svarbiau, negu kovoti su suomiais. Tuo metu Mannerheim jau buvo įsitikinęs, kad ilgainiui mažoji Suomija negalės atsilaikyti prieš sovietus, kuriems padėjo ir galingoji Amerika, juolab kad 1944 m. rudenį ir Vokietija pradėjo trauktis beveik visuose frontuose ir, jo nuomone, karą iš esmės jau pralaimėjo (tai, jo samprotavimu, liepos 20 d. karininkų pasikėsinimas prieš Hitlerį ir patvirtino). Maršalas Mannerheim, sužinojęs iš Švedijos pasiuntinybės Maskvoje, kad Stalin Amerikos prezidentui duoti pasižadėjimai dėl Suomijos nenustoto galios, pasiūlė Suomijos vyriausybei ir parlamentui, Švedijos vyriausybei tarpininkaujant, tuo pasinaudoti – tuo reikalu susisiekti su sovietais, susitarti dėl paliaubų ir baigti karą. Po gana audringų diskusijų Suomijos parlamentas ne per didelę balsų daugumą tam ir pritarė. Sovietai su tuo sutiko, suomių delegacija išvyko į Maskvą, paliaubos buvo pasirašytos 1944 m. rugsėjo 5 d. Sovietų-suomių karas pasibaigė.

Suomijos vyriausybė su prezidentu Ryti atsistatydino, nauju prezidentu beveik vienbalsiai parlamentas išrinko Mannerheim, premjeru šiek tiek vėliau buvo paskirtas Paasikivi, 1939 m. suomių delegacijos Maskvoje pirmininkas, apie kurį Stalin dėl nežinomų priežasčių kažkodėl turėjo gerą nuomonę, tai tuo metu buvo svarbu. Suomiai apie visa tai oficialiai pranešė Vokietijos vyriausybei. Tuomet į Helsinkį specialiai atvykusiam Vokietijos užsienio reikalų ministrui Von Ribbentrop, kuris atvyko norėdamas suomius nuo to atkalbėti, Mannerheim trumpai drūtai

pareiškė, kad kažin kaip ir visa tai pasibaigs, 90 mln. vokiečių tauta pasiliks gyva, bet maža, vos keturių milijonų suomių, tauta gali būti išnaikinta – jokios kitos išeities nėra. Suomiai bus priversti ieškoti taikos. Ribbentrop visa tai gerai suprato, bet buvo labai nepatenkintas. Šiuo reikalu Mannerheim parašė asmeninį laišką Hitleriui. Sovietų-suomių taikos sutartis buvo pasirašyta šiek tiek vėliau.

Sovietų sąlygos buvo labai sunkios. Suomiai ne tik turėjo išsižadėti 1940 m. atplėštų Karelijos sričių su Vyborgo miestu, sovietai pareikalavo ir Petsamo miesto šiaurėje bei tokiu būdu atkirto Suomiją nuo Šiaurės jūros. Sovietai gavo bendrą sieną su šiaurine Norvegija, ko jie ir siekė. Suomiai taipogi buvo priversti „išnuomoti“ sovietams Porkkala pusiasalį, esantį visai arti Helsinkio miesto, kur jie įsteigė kariuomenės ir laivyno bazę. Bet sunkiausia suomiams buvo sovietų 600 mln. dol. jiems uždėta kontribucija-reparacija, kuri turėjo būti išmokėta per 6 metus.

Bet svarbiausia – vokiečiai neleido suomiams juos nuginkluoti, jie savo valia iš Suomijos nepasitraukė, tam stipriai priešinosi. Suomijos parlamentas tuomet didele balsų dauguma pavedė Mannerheim pradėti karo veiksmus prieš vokiečius, kadangi iškilo galimybė, kad sovietai išikiš ir galės išiveržti į Suomiją. Daug Suomijos parlamento atstovų abejojo, ar Suomijos kariuomenė su tuo sutiks. Santykiai tarp suomių ir vokiečių kariškių buvo puikūs, ypatingai jaunesnieji suomių karininkai labai vokiečius gerbė. Vokiečiai irgi gerai gyveno su suomių civiliais ten, kur jų kariuomenė buvo išdėstyta. Bet Mannerheim užtikrino parlamentą bei vyriausybę, kad Suomijos kariuomenė visais atvejais lojaliai seks jo įsakymais, ir čia jis neapsiriko. Maždaug tuo pačiu laiku vokiečių kariuomenės Suomijoje vadas, kalnų pėstininkų generolas Dietl iš Muencheno kilęs bavaras, žuvo lėktuvo avarijoje. Dietl buvo malonaus būdo, didelis Suomijos draugas, labai gerai sugyveno su Mannerheim. Į jo vietą paskirtas austras generolas Rendulic buvo visiškai kitoks, nors ir mandagus, bet nesukalbamamas, kieto būdo, priešingai nusistatęs prieš suomius. Po sovietų paliaubų pasirašymo suomius laikė išdavikais. Tuo tarpu sovietai jau buvo užėmę Estiją, ir vokiečiai pulti Suomijos iš pietų jau negalėjo, bet šiaurėje dar buvo jų kariuomenės.

Visa tai buvo didelė tragedija, kadangi suomiai pradėjo kovoti su savo ankstyvaisiais ginklo broliais, kurie jiems padėjo atgauti sovietų atplėstas sritis. Vyko aršios kautynės, abiejose pusėse buvo daug aukų, visa šiaurinė Suomija buvo nuniokota, miestai ir miesteliai sugriauti. Suomiams pagaliau pavyko vokiečius išstumti iš Suomijos 1945 m. pradžioje. Vokiečiai pasitraukė į šiaurės Norvegiją. Šįkart Stalin nesulaužė Roosevelt duoto pažado, sovietų kariuomenė neįžengė į Suomiją. Tas suomių vadinamas Laplando karas buvo labai nepopuliarus, bet suomiai gerai suprato, kad tuo metu kitos išeities nebuvo.

Sajungininkų (sovietų) kontrolės komisijos Helsinkyje viršininku buvo paskirtas tuometinio Leningrado Komunistų partijos sekretorius Ždanov, artimas Stalin asmuo. Nors jis ir buvo aršus komunistas ir į Mannerheim žiūrėjo kaip į seną baltagvardietį, vis dėlto jis gana gerai su juo sugyveno ir jį gerbė, kas šiek tiek Suomijai padėjo.

Pokario laikotarpis buvo Suomijai ypatingai sunkus. Suomiai ne tik turėjo sumokėti sovietams nustatytą reparaciją, bet reikėjo rasti arti pusės milijono pabėgėliams iš atplėštų sričių darbą, duonos ir pastogės. Reparaciją sudarė pramonės produktai, mediena, celiuliozė ir popierius. Siekdami patenkinti tuos sovietų reikalavimus, suomiai buvo priversti sukurti naujas pramonės šakas. Iš pradžių tai buvo labai sunku, bet vėliau visa tai jiems padėjo tapti „aukštos technikos“ šalimi. Ligi tol Suomija buvo žemės ūkio kraštas su palyginti nedidele pramone.

Suomija ilgą laiką buvo sovietų šešėlyje – jos ekonomika buvo glaudžiai susieta su Sovietų Sąjunga. Suomiai nepriklausomos užsienio politikos neturėjo – ir čia ji priklausė nuo sovietų. Šalyje buvo įteisinta anksčiau nelegali komunistų partija; jiems pavyko kairiųjų partijų koalicijos pavidalu pasodinti 50 atstovų į parlamentą, kur tuo metu iš viso buvo 250 narių. Komunistai privertė tuometinę vyriausybę atsistatydinti. Pats pavojingiausias laikotarpis buvo 1947–1948 m., kai Čekoslovakijoje įvyko komunistų surengtas perversmas. Daug kas tada galvojo, kad ir suomius ištiks toks pats likimas. Buvo gandų, kad ir pats Mannerheim ruošėsi pasitraukti į Švediją. Bet suomių vyriausybė ir parlamentas atsispyrė komunistų spaudimui. Ir čia Stalin laikėsi savo žodžio, kurį buvo davęs Amerikos prezidentui. Sovietai į visa tai per daug nesikišo, nors ir tuo metu suomių komunistams nebūtų buvę per sunku nuversti teisėtą Suomijos vyriausybę ir įvesti sovietų santvarką.

Ekonominei padėčiai pagerėjus, komunistų įtaka pradėjo atslūgti. Keli ankstyvesni vyriausybės nariai net atsidūrė kalėjime kaip „karo nusikaltėliai“, bet per ilgai jie kalėjime nesėdėjo – davę malonės prašymus prezidentui Mannerheim jie netrukus buvo paleisti namo, prisijungė prie politinio gyvenimo. Suomija išliko kaip nepriklausoma valstybė, nors ir gerokai apdaužyta ir sužalota, bet iš esmės suomių tautos kamienas išliko sveikas.

Suomiai energingai ėmėsi šalinti visas karo pasekmes, jiems padėjo jų pasitikėjimas savimi, tautos darbštumas, pasiryžimas ir ištvermė. Jiems pavyko įtikinti sovietus perpus sumažinti reparacijas ir jas nutęsti į ilgesnį laiką. Vis dėlto gyvenimas tai tautai buvo sunkus.

Sovietų spaudimas šiek tiek atslūgo po Stalin mirties. Naujas Sovietų Sąjungos vadovas Nikita Chruščiov turėjo šiokių tokių simpatijų Suomijai. Jis keletą kartų ten

Nukelta į 14 psl.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Washington, DC (LR ambasados JAV info) – Gruodžio 3 d. Lietuvos ambasadoje Washington apsilankė Lincoln džiaz (Jazz at Lincoln Center) centro New York atstovai Paul A. Allen (antras iš dešinės), Dwayne Ashley (pirmas iš dešinės) ir Lincoln džiaz centre praktiką atliekančios Baltijos-Amerikos laisvės fondo stipendininkės Lina Jasaitė ir Simona Žekaitė. Susitikimo su LR ambasadoriumi JAV Žygimantu Pavilioniu metu aptarta galimybė 2013 m. Lincoln džiaz centre surengti Lietuvos džiaz muzikantų pasirodymus. Jono Suprinaičio nuotr.

Baltistikos studijoms Sankt Peterburgo universitete iškilo grėsmė

Sankt Peterburgas (ELTA) – Sankt Peterburgo valstybinio universiteto Filologijos ir menų fakultete, kuriame dėstoma ir lietuvių kalba, planuojama perpus sumažinti valstybės finansuojamų bakalauro studijų vietų skaičių.

Rusijos žiniasklaidoje teigiama, kad bendrai priimamų studentų į nemokamas lingvistikos bakalauro studijas mažinant vienu šimtu, neišvengiamai nukentės ir bakalauro studijos Baltistikos centre, kuriame dėstoma lietuvių ir latvių kalbos ir literatūra.

Seniausio Rusijos universiteto Filologijos ir menų fakultete dėsto-

ma 31 kalba, po bakalauro studijų čia galima įgyti ir baltistikos specialybės diplomą. Žinomas Peterburgo eseistas, istorikas Lev Lurjė paskelbė straipsnį „Universitetas nusprendė pradėti nuo kalbotyros“, kuriame teigia, kad universitetas savanoriškai atsisakė valstybinių lėšų nemokamoms bakalauro studijoms. Pasak straipsnio autoriaus, fakultete seniai nebėra neakivaizdinių ir vakarinių studijų, o dabar užsimota ir prieš dienes. 2013 m. į valstybės finansuojamas vietas fakultete bus renkami 125 studentai (2012 m. – 225). Pateikiamais skaičiais, už vienus metus bakalaurai turės mokėti apie 21,000 Lt.

Krašto apsaugos viceministras skiriamas atašė į New York

Vilnius (BNS) – Kiek daugiau nei metus Krašto apsaugos ministerijoje (KAM) viceministru dirbęs 33 metų Mykolas Juozapavičius baigiantis šios Vyriausybės kadencijai skiriamas atašė į New York.

Už ištėklus ir finansus KAM buvęs atsakingas politikas eis naujai įsteigtas gynybos patarėjo pareigas Lietuvos nuolatinėje misijoje Jungtinėje Tautose (JT). Pirmą kartą skiriamo tokio pareigūno išlaikymas per metus valstybės biudžetui atsieis

beveik pusę milijono litų.

Krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė tikina, kad diskusijos dėl naujo gynybos patarėjo etato steigimo JT vyko daugiau nei metus, bei atmeta kritiką, esą taip prieš paliekant valdžią užtikrinta vieta politinio pasitikėjimo pareigūnui. R. Juknevičienės teigimu, Lietuva – viena iš nedaugelio ES šalių, neturinčių atstovo, kuris JT rūpintųsi su taikos palaikymo operacijomis bei misijomis susijusiais reikalais.

B. Brazdžionio premija skirta A. Ruseckaitei

Kaunas (BNS) – Kaune įsteigtą poeto Bernardo Brazdžionio premiją miesto savivaldybė skyrė rašytojai, Maironio lietuvių literatūros muziejaus direktorei Aldonai Ruseckaitei. Ji apdovanojama už knygą „Šešėlis JMM“ – Maironio gyvenimo meninius biografinius etidus.

2011 m. savivaldybės įsteigtos premijos dydis – 10,000 litų. Su A. Ruseckaite dėl premijos konkurse šie-

met varžėsi Petras Venclovas su romanu „Kartybių taurė – iki dugno“, Eugenijus Ališanka su knyga „Gatvė tarp dviejų bažnyčių“, Viktorija Daujotytė su kūriniu „Laisvojo mąstymo properšos“ ir Tautvyda Marcinkevičiūtė su knyga „Greitaeigis laiko liftas“. Pernai B. Brazdžionio premija už etiudų apie B. Brazdžionį knygą „Tautos šauklio balsai“ buvo įteikta rašytojui Petru Palilionui.

Į Seinus paskirtas kunigas

Vilnius (Bernardinai.lt) – Gruodžio 2 d., pirmąjį Advento sekmadienį, Žagarių ir Seinų bažnyčiose lietuviškas šv. Mišias aukojo naujai paskirtas kunigas Petras Gucevičius, anksčiau dirbęs Palaimintojo Jurgio Matulaičio parapijoje Vilniuje. Iš Druskininkų kilęs kunigas buvo išventintas prieš pusantrų metų. Seinuose ir Žagariuose nuo spalio nebuvo nuolatinio kunigo, galinčio aukoti Mišias lietuviškai.

Investuotojai negalės nusipirkti Bulgarijos pilietybės

Vilnius (ELTA) – Bulgarijos prezidentas Rosen Plevneliev vetavo naują įstatymą, pagal kurį užsienio piliečiams, investuojantiems į šalį 1 mln. levų (511 tūkst. eurų), būtų suteikta Bulgarijos pilietybė.

Parlamentas praėjusią savaitę patvirtino įstatymo pakeičius, nes siekia pritraukti žūtbut reikalingas užsienio investicijas, kurios smuko nuo 6,55 mlrd. eurų 2008 metais iki 1,75 mlrd. eurų pernai.

Bulgarijos piliečiai gali laisvai

keliauti bevizėje Europos Šengeno zonoje ir dirbti įvairiose srityse Vakarų Europoje, nors šalis ir nėra 26 šalių zonos narė.

Pagal pakeitimus pilietybė būtų suteikiama visiems asmenims, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta mažiausiai metus buvo Bulgarijoje ir kurie į vieną iš Bulgarijos bendrovių, dalyvaujančių investicijų projekte pramonės, infrastruktūros, transporto ar turizmo srityse, investuotų mažiausiai 1 mln. levų.

Popiežius priėmė Vokietijos prezidentą

Vatikanas (BNS) – Popiežius Benediktas XVI Vatikane surengė privačią audienciją Vokietijos prezidentui Joachim Gauck. Per susitikimą Apaštališkuosiuose rūmuose jie kalbėjosi apie iššūkius „globalizuotoje ir sekuliarioje visuomenėje“, taip pat apie „tarptautinę padėtį ir dabartinę ekonominę krizę“. Be kita ko, buvo

svarstoma, „kokį indėlį čia gali įnešti Katalikų bažnyčia“.

Prieš audienciją J. Gauck, kuris yra buvęs evangelikų liuteronų pastorius, aplankė šv. Petro baziliką ir popiežiaus Jono Pauliaus II kapą. Vėliau jis sakė, kad žavėjosi Benedikto XVI pirmtako kova prieš komunizmą ir jaučia „vidinį ryšį“ su juo.

Beijing įsigalios 72 valandų bevizis režimas

Beijing (BNS) – 45 valstybių piliečiai į Kinijos sostinę Beijing galės 72 valandoms atvykti be vizų. Tokiu sprendimu siekiama paskatinti turizmą. Nuo 2013 m. sausio 1 d. turistai, turintys trečiosios šalies vizas bei lėktuvo bilietus, Beijing tarptautiniame oro uoste galės kreiptis dėl

bevizio tranzito (TWOV). Į sąrašą, kuris buvo sudarytas remiantis 2009–2011 m. Beijing nakčiai likusių lankytojų skaičiumi, buvo įtrauktos 45 valstybės, tarp jų – Australija, Kanada, Pietų Korėja, JAV ir visos Europos Sąjungos šalys, įskaitant Lietuvą, Latviją, Lenkiją, Estiją.

Paminėtos Pearl Harbor užpuolimo metinės

Washington, DC (BNS) – Daugiau nei 2,000 žmonių susirinko į Pearl Harbor paminėti 71-ąsias Japonijos surengto išpuolio, per kurį žuvo tūkstančiai žmonių, metines. Karinis jūrų laivynas ir Nacionalinė parkų tarnyba surengė iškilmes, skirtas pagerbti per užpuolimą žuvusių 2,390

karių ir 49 civilių atminimą.

1941 m. gruodžio 7 d. Japonijos aviacija Pearl Harbor įlankoje netikėtai užpuolė JAV Ramiojo vandenyno flotilę. Per dvi valandas buvo nuskandinta arba apgadinta 20 laivų, žuvo daugiau kaip 2,400 amerikiečių.

Latvijoje daugėja norinčių gauti pilietybę

Ryga (ELTA) – Naujausia apklausa rodo, kad 24,8 proc. Latvijoje gyvenančių asmenų be pilietybės mano, jog turėtų automatiškai gauti pilietybę. Palyginus su ankstesne apklausa, taip manančių „nepiliečių“ padaugėjo. Rygoje 2012 m. pradžioje 23 proc. asmenų be pilietybės manė, kad jie visi turėtų automatiškai gauti pilietybę, o metų viduryje šis skaičius išaugo iki 28 proc.

Apklaustos rezultatai rodo, kad „nepiliečiai“ neįgyja pilietybės, nes nepasitiki savo galimybe išlaikyti testą (21,3 proc.), laukia, kol bus sušvelninti natūralizacijos reikalavimai (17,2 proc.), nenori prarasti galimybės lengviau keliauti į Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalis. Apskritai norinčiųjų įgyti pilietybę „nepiliečių“ nuo 2011 m. sumažėjo.

Rinkimų kampanija atsiėjo daugiau kaip 2 mlrd. dol.

Washington, DC (BNS) – 2012 m. JAV prezidento rinkimų kampanija atsiėjo daugiau kaip 2 mlrd. dol. Tai yra rekordas JAV politinėje istorijoje. Respublikonų kandidatas Mitt Romney išleido daugiau kaip milijardą. Panašiai tiek kainavo ir presiden-

tu antrajai kadencijai perrinkto Barack Obama kampanija. Abiems kandidatams rinkimų kovoje padėjo ištisos armijos organizatorių. Vien tik reklama žiniasklaidoje abiem kandidatams kainavo daugiau kaip 500 mln. dol.

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

CHIRURGAI

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
262-948-6990

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

 VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

GINEKOLOGIJA

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos susitarus

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
SHINGO YANO, MD
CHADI YAACOU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

7 7 3 - 6 6 3 - 4 3 6 3

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS

Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

Pigiausi skrydžiai Finnair ir kitomis linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

1-800-778-9847
www.vytistours.com

info@vytistours.com

40-24235th St., Douglaston, NY 11363

Prašau pasiteiraukite apie mūsų 2012 m. brošiūrą
kelionėms į Lietuvą ir Pabaltijį.

Dėl turistinių kelionių skambinkite Ritai Penčylienei.

Sužinoti kainas ir padaryti rezervaciją galite per
www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas,
Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčylienė
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

IEŠKO

* Moteris ieško (perka) žmonių priežiūros darbo su gyvenimu lietuvių ar rusų šeimose. **Tel. 708-663-4577.**

* Moteris ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu kartu. Geros rekomendacijos. Kalba angliškai, nevairuoja. **Tel. 773-759-8677.**

* Darbšti moteris ieško žmonių priežiūros darbo lietuvių šeimoje su gyvenimu. Patirtis ir puikios rekomendacijos. **Tel. 630-964-4580.**

* Moteris ieško išsinuomoti "basement" gyvenamame name pietiniuose rajonuose. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 708-612-9297.**

www.autotradeusa.com

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

„Surašymas“ Nr. 12 atsakymas

Pažymėtuose langeliuose: INŽINERIJA.

„Draugo“ kryžiažodžio „Surašymas“ Nr. 11 išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė:

- Birutė Bernotienė, West Hartford, CT
- Grażina Santoski, Chicago, IL
- Jadvyga Savickas, Nashua, NH
- Regina Kazlauskas, Lemont, IL
- Danguolė Mackevičienė, Palos Hills, IL

Nuoširdžiai dėkojame sprendėjams.

Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu: „Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629–5589 arba el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

Dabar galite įsigyti visus 2011 m. „Draugo“ numerius su „Kultūros priedais“ kompaktinėje plokštelėje (CD)

Kreipkitės į „Draugo“ administraciją tel.: 773-585-9500 arba el. paštu: administracija@draugas.lt

DRAUGAS
4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, IL 60629-5532

Janina Mozoliauskienė, gyvenanti **Lemont, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame už paramą.

Aldona Cinga, gyvenanti **Los Angeles**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. Tariame nuoširdų ačiū už paramą.

Marija Noreikienė, gyvenanti **Putnam, CT**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą ir paaukojo 50 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Labai Jums ačiū.

Siuntinių pristatymas lėktuvu bei laivu į Lietuvą, Latviją ir Estiją

Siuntinių surinkimo vietos:	
Automobilių gabenimas į visas pasaulio šalis.	
Asmens turto perkraustymas.	
Automobilių pirkimas iš visų JAV aukcionų.	
Tel: 708-599-9680	
Siuntinių paėmimas iš namų:	
Tel: 630-774-2136	
Primename, kad šiuo metu surinkinėjame Kalėdinius siuntinius.	
Linkime šiltu ir malonių švenčių!	

www.atlanticexpresscorp.com Adresas: 8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455 Tel: 708-907-3000

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUŠKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St., Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

PASLAUGOS

Century 21
Accent Realty

10200 S. Cicero Ave. Oak Lawn, Illinois 60453
Business: **708-423-9111**
Fax: **708-423-9235**
Cell: **708-945-9909**
E-mail: **astykuny@aol.com**

ASTA T. MIKUNAS
Broker Associate

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose.

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

EUGENE C. DECKER, DDS, PC
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL 55 E Washington, Ste 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas
- TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

SIŪLOME 10% METINIŲ PALŪKANŲ

Jūsų investicija yra apsaugota
Nekilnojamu Turtu.
Investuojate ne daugiau kaip 65–70 proc. visos turto vertės
Ilgametė patirtis ir daug laimingų klientų.
Dėl smulkesnės informacijos skambinkite
tel. 630-965-6608

SIŪLO DARBĄ

JOHN GALT GROUP
invites flatbed owner operators in our strong-build professional team. We don't have company trucks so we focus on owner operators. Fuel cards, trailers for rent.
For more info call John 317-654-6529.

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms kompaniėms ir namų ruošos darbininkėms.
Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

Suomijos kelias

Atkelta iš 10 psl.

viešėjo, gerai sugyveno su tuometiniu Suomijos prezidentu Kekkonen, su kuriuo jis susitikdavo suomių pirtyje – saunoje, pamalonintas ikrų bei kitų užkandžių ir daug vodkos. Chruščiov suomiškas saunas labai mėgo. Kekkonen puikiai kalbėjo rusiškai, todėl ir čia jie galėjo apsieiti be vertėjo, kas labai padėjo jų pokalbams. Sunku pasakyti, ar dėl tų pasitarimų pirtyje, ar dėl kažko kito, bet Chruščiov laikais suomių padėtis pradėjo gerėti. Sovietai 1956 m. pasitraukė iš Parkkulo bazės – ją sugrąžino suomiams. O 1940 m. Suomijos pašonėje įsteigta Karelių-Suomių Sovietų Respublika buvo panaikinta.

Geros valios bei draugystės vardu Suomijos prezidentas Kekkonen padovanojo Chruščiov to traukinio garvežį, kuriuo Lenin 1917 m. grįžo iš Šveicarijos per Vokietiją, Švediją ir Suomiją į Peterburgą organizuoti bolševikų perversmą. Ligi šiol tas garvežys buvo laikomas viename Suomijos muziejuje. Tas garvežys sovietų buvo priimtas su džiaugsmu ir pastatytas toje vietoje, kur Peterburgo Suomijos stotyje – rusiškai Finliandskij Vokzal – 1917 m. balandžio 16 d. Lenin išlipo iš to traukinio vagono. Sovietų laikais į tą garvežį buvo žiūrima kaip į kokią šventovę. Neseniai ten apsilankęs mačiau tai gerai prižiūrėtą seną garvežį, stovintį toje pačioje vietoje.

Per tą laikotarpį suomiams labai padėjo jų istoriniai partneriai švedai, bet ir Amerika irgi suteikė daug pagalbos, daugiausia finansinių produktų paskolų pavidale, kurios padėjo suomiams laiku sumokėti sovietams reparaciją. Karo atvertos žaizdos pradėjo užgyti. Suomijos ekonomika pamažu atsiskyrė nuo sovietų, jų užsienio politika pasidarė savarankiškesnė – suomiai pradėjo įsijungti į kai kuriuos Europos Sąjungos vienetus, bet Suomija neįstojo į NATO organizaciją – to sovietai nenorėjo. Sovietų-suomių santykiai pasidarė kaimyniški. Tarp abiejų kraštų žymiai padidėjo apsiikeitimas keleiviais. Tuometinis Leningradas buvo pilnas turistų iš Suomijos. Karelijos pabėgėliai tapo visiškai integruoti – ūkininkams buvo surasti nauji žemės plotai, po visą Suomiją išdygo naujos gyvenvietės. Išaugo naujos kartos – kaip ir kitur, jos sužinodavo apie tą baisųjį karą tik iš istorijos knygų ir iš savo tėvų bei senelių pasakojimų.

Suomiams gana sėkmingai pavyko atsikratyti ir kolaboravimo su hitlerine Vokietija paveldo. Jie labai didžiavosi faktu, kad Suomija buvo vienintelė valstybė hitlerinės Vokietijos įtakos sferoje, kuri apsaugojo savo žydus ir jų neišdavė. Karo metu

Suomijoje gyveno apie 2,500 žydų, tarp jų buvo apie 250–300 pabėgėlių iš Vokietijos ir Austrijos. Kai Vokietijos SS ir policijos vadas, Gestapo viršininkas Heinrich Himmler apsilankė Helsinkyje 1942 m. ir susitiko su Suomijos vyriausybės atstovais, jis savo pasikalbėjimuose palietė ir taip vadinamąjį „žydų klausimą“. Tuometinis Suomijos premjeras Rangell jam tuojau pat atsakė, „Suomijoje jokio žydų klausimo nėra. Suomijos žydai yra visateisiai piliečiai, garbingai tarnauja Suomijos kariuomenėje, tarp jų keletas apdovanotų karininkų, pasižymėjusių per 1939–1940 žiemos karą.“ Po to Himmler to klausimo daugiau nekėlė. Buvo gerai žinoma, kad ir Mannerheim kai kada žydams padėdavo, bet jis pats apie tai mažai kalbėjo. Per 1944 m. Suomijos nepriklausomybės šventę dabar jau prezidentas Mannerheim su palyda apsilankė Helsinkio sinagogoje ir dalyvavo apeigose, kurios buvo skirtos žuvusių Suomijos kariuomenės žydų karių atminimui, kurių iš viso buvo apie 330 kareivių bei karininkų. Ta proga Suomijos vyriausiasis rabinas viešai padėkojo suomių tautai ir asmeniškai Mannerheim už jų paramą Suomijos žydams. Trumpa kalba atskydamas prezidentas Mannerheim pabrėžė, kad, laikantis paprasto žmoniškumo dėsnių, kitaip ir nebuvo galima pasielgti. Visa tai buvo plačiai aprašyta Švedijos, Anglijos ir Amerikos spaudoje su Mannerheim ir Suomijos vyr. rabino fotografijomis, kai tuo pat laiku, 1944 m. pabaigoje, kitur Europoje vis dar vyko žydų naikinimas. Aišku, tai padėjo Suomijos įvaizdžiui pasaulyje, ypač Amerikoje, kur Suomija turėjo daug draugų ir šalininkų.

Subyrėjus Sovietų Sąjungai dingo paskutinės kliūtys tų dviejų valstybių geram kaimyniniam sugyvenimui. Keleivių ir turistų judėjimas iš abiejų pusių vėl žymiai padidėjo. Kaip ir kitur Europje, dabar statomas specialus geležinkelio kelias tarp Helsinkio ir Peterburgo, skirtas greitiesiems traukiniams. Netrukus bus galima elektriniais traukiniais iš Helsinkio pasiekti Peterburgą per 2–3 val. Ligi šiol tai kelionei reikėjo paskirti ne mažiau negu 8–10 val. Suomija vėl priartėjo prie Rusijos, bet dabar jau kaip laisva ir lygiateisė valstybė.

Šiandien Suomija pirmauja tarp Europos kraštų. Įvertinus gyventojų pragyvenimo lygį, švietimą, sveikatos apsaugą, socialinę apdraudą, senatvės pensijų sistemą, saugumą ir t. t., Suomija laikoma viena geriausių ir pažangiausių valstybių. Suomių mokyklos ir universitetai laikomi geriausiais pasaulyje, o maršalas – prezidentas Mannerheim – įėjo į istoriją kaip krašto gelbėtojas, nepriklausomybės gynėjas ir suomių tautos didvyris.

IN MEMORIA Vytautui Volertui

Kiekviena žinia apie artimo žmogaus, bendražygio ar idėjos bičiulio netektį yra vienodai skaudi ir liūdna. Tokiomis akimirkomis kiekvienas išgyvename ne tik mylimo ir gerbiamo žmogaus netekties tragizmą, bet ir pasineriame į netikėtai šalia mūsų atsiradusios tuštumos ir tylos spengiančią erdvę bei apmąstymus... Šiandien mes savo mintimis ir prisiminimais apgaubiami į Amžinybę gruodžio 2 d. iškeliavusį Vytautą Volertą – mylimą vyrą, rūpestingą tėvą, ištikimą kovos draugą ir bendrų darbų bei idėjų bičiulį.

Tiems, kam buvo lemta sutikti ar pažinti Vytautą Volertą, prisiminsime Jį kaip mielą, Dzūkijos lygumose išaugusį ir tėviškės niekuomet neužmiršusį idealistą, principingą Lietuvos laisvės idealų sergėtoją, darbštą ir atsakingą profesinės veiklos specialistą, lietuviškos veiklos darbininką ir, žinoma, nuostabų poetą, prozininką, publicistą. Vytautas Pranas Volertas gimė 1921 m. rugpjūčio 22 d. Noragėliuose, Seirijų valsčiuje, Alytaus apskrityje. Baigęs Alytaus gimnaziją, 1939–1944 m. Kauno Vytauto Didžiojo universitete studijavo statybos inžineriją. Artėjant antrai sovietinei okupacijai, 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Čia 1945–1949 m. dirbo pedagoginį darbą Kempteno lietuviškoje gimnazijoje. Gyvendamas Kempteno stovykloje V. Volertas vedė Bronę Telksnytę, su kuria vėliau susilaukė sūnų Vytauto ir Virgo. 1949 m., kaip ir daugelis panašaus likimo brolių ir sesių, V. Volertas persikėlė į JAV. Apigyveno Philadelphia, PA. Čia jis, 1949–1954 m., studijavo University of Pennsylvania, dirbo korektoriaumi spaustuvėje. Vėliau V. Volertas įvairiose pareigose dirbo Baltimore „Westinghouse“, nuo 1961 m. iki pensijos (1977), „Radio Corporation of America“ Riverside, NJ.

V. Volertas daug laiko ir dėmesio skyrė profesinių žinių bei gebėjimų ugdymui, todėl nuolat mokėsi ir stu-

dijavo. 1955, 1961 ir 1971 m. jis Pennsylvania ir Maryland universitetuose baigė matematikos, elektrotechnikos ir sistemų inžinerijos magistro studijas, įgydamas net tris magistro laipsnius. V. Volertas padarė šešis patentuotus išradimus, paskelbė keletą studijų JAV moksliniuose leidiniuose. Jis visą gyvenimą aktyviai reikėsi ir Lietuvos laisvinimo bei lietuviybės puoselėjimo išeivijoje veikloje. Įvairiu metu jis buvo JAV LB aktyvistas: 1952–1954 JAV LB Philadelphia apylinkės valdybos narys, 1959–1961 Baltimore apyl. pirmininkas, 1960–1973 JAV LB Tarybos narys, 1960–1963 prezidiumo pirmininkas, 1970–1973 ir 1986–1988 – Krašto valdybos pirmininkas, 1985–1986 – vicepirmininkas. V. Volertas buvo aktyvus Ateitininkų federacijos, Lietuvių fronto bičiulių sąjūdžio, Lietuvių žurnalistų sąjungos išeivijoje ir Lietuvių rašytojų draugijos narys, „Lietuvių enciklopedijos“, „Ateities“, „Žiburių“, „Aidų“ bendradarbis, rašė į laikraštį „Draugas“, žurnalą „Į Laisvę“.

V. Volertas mums paliko unikalų savo kūrybos lobyną, jis parašė ir išleido poezijos knygą „Verpetai“ (1946); romanus „Upė teka vingiais“ (1963), „Gyvenimas yra dailus“ (1964), „Samokslas“ (1968), „Pragaro vyresnysis“ (1971), „Greitkelis“ (1981), „Jaučio ragai“ (1985), „Vilkas iš Galų“ (1991), „Baubonis“ (2000), „Viešnagėje pas Dievą“ (2001), „Pranyko, ir tiek“ (2006), „Varniukai“ (2010); prisiminimus „Angelams padedant, velniams maišant“ (1995), pasakojimų ir novelių knygas „Meilė žolei“ (1997) ir „Kronikėlės senų laikų... naujų laikų“ (2004).

Šią liūdną akimirką mes ne tik jungiamės su savo užuojautos žodžiais prie gedinčios velionio šeimos, bet ir mintimis stojame šalia savo bendražygio, tardami jam paskutinį kart sudie.

Lietuvių fronto bičiulių taryba

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.

TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

ALLIANCE – GAIDAS – DAIMID FUNERAL HOME

4330 S. California Ave, Chicago, IL 60632

Priešais Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią

773-523-0440 Call us 1st

Gerald F. Daimid – Stanislaw Krozel Licensed Funeral Director Since 1993

Atnaujintos salės. Skubiais atvejais ir dėl kitų vietovių skambinkite 24 val. per parą. Kremavimas nuo \$1,395. Pašarvojimas tą pačią dieną – \$2,495 ir 1 nakties tradicinio šarvojimo paketas – \$3,495.

* Į kainą neįeina karstas ir kitos paslaugos. * Šias kainas gausite, paminėję šį skelbimą.

Pasaulio lietuvių centras nuoširdžiai sveikina

ALĘ KARALIŪNIENĘ

garbingo jubiliejaus proga ir dėkoja už pasiaukojantį darbą ir nuoširdų pasišventimą Centrai.

Jūsų energija ir atlikti darbai lietuviybės ir Centro išlaikymui mums visiems yra pavyzdys, kiek daug gali nuveikti vienas žmogus.

Sveikatos, stiprybės, ištvermės, ilgų ir laimingų metų linkime Jums.

Lemontas, 2012

Iškiliam santamonikiečiui Antanui Daukantui

2012 m. birželio 9 d. suėjo 102-as gimtadienis!

Gaila, bet lapkričio 17 d. Dievulis pasišaukė Jo sielą.

Garbaus amžiaus sulaukęs Antanas Daukantas pasižymėjo praeityje labai aktyvia veikla Los Angeles lietuvių visuomenėje. Rašyti apie šį, daug lietuvių visuomenei nusipelnusį asmenį nėra lengva.

Maždaug prieš trisdešimt metų, Los Angeles Antano Skiriaus leistame „Lietuviai Amerikos Vakaruose“ žurnale, buvo atspausdintas nedidelis Valerijos Baltušienės straipsnis apie Antano ir Emilijos Daukantų šeimą, kurie tuo metu šventė 50-ties metų sukaktį. Šiandieniniame rašinyje naudotasi kai kuriomis detalėmis iš laikraščio „Lietuviai Amerikos Vakaruose“.

Antanas Daukantas gimė Amerikoje 1910 metais. Prieš Pirmąjį pasaulinį karą su tėvais grįžo į Lietuvą, kur baigė mokslus, aktyviai įsijungė į Šaulių veiklą, reiškėsi spaudoje.

1930-tais metais Antanas sugrįžo į Ameriką, apsigyveno Bostone, kur pradėjo savo švietėjišką veiklą: įsteigė lietuvišką mokyklą Cambridge, MA, bendradarbiavo laikraštyje „Darbininkas“, dešimtį metų dirbo Amerikos Lietuvių Romos Katalikų ALRK New England federacijos pirmininku, vėliau dalyvavo Piliečių, Sandaros ir Kazimieriečių sąjunga. Antrojo pasaulinio karo metais ir po karo rinko aukas, maistą ir drabužius BALF'ui, siuntė pabėgėliams į Vokietijos lagerius, į Lietuvą ir išvežtiems į Sibirą.

Jo žmona Emilija, panašiai kaip jis, gimė Amerikoje, buvo parvežta į Lietuvą, o paaugusi vėl sugrįžo į Ameriką. Bostone jie susipažino, apsisvedė, susilaukė sūnaus Frederiko ir dukters Danutės (Danutė ištėkėjo už Vitalio Lemberto). Gyvenimas tėvams nebuvo lengvas: abu sunkiai dirbo savo parduotuvėlėje, kur maisto produktus ir ledus pristatydavo arklių tempiamuose ratuose. Ne tik vaikus išmokino lietuviškai kalbėti, bet ir anūkėles Brigittą ir Audrą Lembertaites; visus leido į lietuvišką mokyklą, mokė mylėti lietuvišką meną, jos istoriją ir kultūrą. Atrodo keista, kad Amerikoje gimęs Antanas Daukantas taip atsidavusiai visą gyvenimą dirbo lietuviškose Šaulių organizacijose, visada dosniai rėmė lietuvišką spaudą. Iš kur toks prisi-

rišimas ir meilė lietuvybei?

Turbūt mažai kas žino, kad jubiariato Antano senelio brolis buvo didysis Lietuvos istorikas Simonas Daukantas. Iš savo prosenelio paveldėjęs nepaprastą meilę Lietuvai, jis iki šiol saugo ir turbūt turi vienintelį egzempliorių Simono Daukanto „Lietuvos istorija nuo seniausių gadynių iki Gediminui DLK“. (Perspausdinta 1893 m. Plymouth, PA). Pats jubilaitas yra pasakojęs, kad jo tėvas, grįždamas iš Lietuvos, parsivežė tai, ką labiausiai vertino: lietuviškų knygų, tarp jų savo prosenelio knygą ir senų lietuviškų paveikslų. Parsivežė tai, ką labiausiai mylėjo. Tos relikvijos tebesaugomos iki šiol.

Antanas Daukantas sunkiu darbu užsitarnavo ramią ir sočią senatvę. Jis domėjosi politika, skambiai reagavo į TV pranešimus apie viską: šių dienų įvykius, mokslą ir istoriją. Jis pats paruošdavo reikalingus dokumentus mokesčiams ir pats tvarkydavo savo daugiabučio namo reikalus. Mėgo žaisti proanūkų atneštu dėlne telpančiu kompiuteriuku: palengva surinkdavo raides G-I-N-T-A-L-I-Š-K-Ė-S ir linksmi juokdavosi, kai ekrane pasirodo jo vaikystės miestelio stogai, kuriuos jis paliko prieš maždaug aštuoniasdešimt metų.

Aš su Daukantų šeima susipažinau Bostone prieš 57 metus, kai draugavau ir vėliau apsivedžiau su jų dukra Danute. Užauginame dvi dukras: Audrą ir Brigittą Lemberkaites. Labai gaila, kad mano mylima žmona Danutė pirmoji iš Daukantų šeimos turėjo iškelti pas Aukščiausiąjį, net anksčiau už savo motiną, sulaukusią 96 metų. Lembertų ir Daukantų šeimų draugystė buvo ir tebėra stipri.

Lapkričio 17-ta – tai paskutinė Antano Daukanto žemiška diena.

Tegul Dievas suteikia Antano sielai dangišką ramybę.

Vitalis ir Nijolė Lembertai
2012.11.28 d.

Pokalbį tarp P. Daukanto ir jo proanūko Logan, apie savo ankstyvąjį gyvenimą Lietuvoje ir Amerikoje galima rasti 2011 m. birželio mėn. šiuo interneto adresu:

<http://youtu.be/FT4FTpFEfyQ>
<http://youtu.be/gPrNcW14umg>

Mylimam sūnui

A † A
ALGIMANTUI

palikus šią žemiškąją kelionę, NATALIJAI ir JONUI VAZNELIAMS reiškiu nuoširdžią užuojautą.

Vytautas Radžius

Marija R. Žemaitaitis, gyvenanti Los Angeles, CA, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Labai Jums ačiū.

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Nebeišverksi, nepakeisi nieko
Iš ten nei žodžio, nei žinios...
Ir tyli žemė nuo mūsų tave paslėpus,
Bet mes žinom, su mumis tu visados...

A † A
ekonomistas
ADOLFAS BALIŪNAS
1908.VI.17–2002.XII.8

Amžiną atilsį duok jam, Viešpatie, ir amžinoji šviesa tegu jam šviečia. Amen.

Mirties metinių proga, prašome draugus, bendradarbius ir pažįstamus, prisiminti a. a. Adolfą maldoje.

Algis Baliūnas
Gražina Baliūnaitė-Austin

Gerbiamam ir mylimam bičiuliui, rašytojui, inžinieriui

A † A
VYTAUTUI VOLERTUI

Amžinybėn išėjus, žmoną BRONĘ, sūnus ir artimuosius gilaus skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Alfonso ir Onos Jurskių šeimos palikuonys
Liūtas, Snieguolė, Juozas ir Paulius

Sūnui

A † A
ALGIMANTUI

mirus, gilią užuojautą tėveliams NATALIJAI ir JONUI VAZNELIAMS bei visai šeimai reiškia

Algė ir Adolfas Šležai
Aldona Grinienė

St. Pete Beach, FL

DOBILAS FUNERAL SERVICES

Šarūnas Dobilas
630-804-9093

Visos laidotuvių paslaugos; Kūno/Pelenų pervežimas į Lietuvą.
Čikagos mieste ir jos apylinkėse

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Šv. Antano bažnyčioje (Cicero) vyks advento rekolekcijos**, kurias ves kunigas dominikonas Paulius Rudinskas OP. Rekolekcijos tema „Atleidimas“ vyks gruodžio 13 d. 5 val. p. p. Bus klausoma išpažinčių, po to – šv. Mišios. Kviečiame dalyvauti!

■ **Čikagos lituanistinėje mokykloje** (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636) gruodžio 15 d. vyks kalėdinės eglutės mokiniams: 9 val. r. mažojoje salėje Kalėdų rytą sutiks trečiokai; 9:30 val. r. didžiojoje salėje ratelyje su Kalėdų seneliu suksis ketvirtokai ir šeštokai; 9:30 val. r. Čiurlionio galerijoje penktokai švęs tradicines Kūčias. 10:30 val. r. antrokai pakvies Kalėdų senelį į mažąją salę, o 11 val. r. didžiojoje salėje pasirodys mokyklos vyriausieji – 7–10 klasių mokiniai.

■ **Gruodžio 13 d. 5 val. p. p. Cicero Šv. Antano bažnyčioje** vyks kalėdinis susikaupimas, kurį ves kunigas dominikonas Paulius Rudinskas, OP. Jis atnašaus šv. Mišias, pasakys pamokslą. Bus klausoma išpažinčių.

■ **Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapija** gruodžio 16 d., po 11 val. r. Mišių, kviečia visus prie bendro Kūčių stalo. Prašome iš anksto užsisakyti stalus ir nusipirkti bilietus. Dėl vietų užsisakymo skambinti Audrai tel. 773-776-4600. Meninę programą atliks vaikų studija „Tu ir aš“ (vadovė Loreta Janulevičiūtė), solistės Urtė Zakarauskaitė ir Monika Deksnytė bei fortepijono klasės mokiniai, vadovaujami Jolantos Banienės.

■ **Gruodžio 15 d., šeštadienį, 2 val. p. p.** Filisterių skautų sąjungos Čikagos skyrius ruošia kalėdinę popietę, kuri vyks adresu: 13429 W. Oakwood Ct. Homer Glen, IL, 60491. Bus vaišės. Norintys dalyvauti prašomi skambinti Aušrelei tel. 630-243-6302.

■ **Gruodžio 16 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centro Moterų renginių komitetas** rengia tradicines Kūčių vaišes. Jos vyks 12:30 val. p. p. PLC didžiojoje salėje. Visus kviečiame dalyvauti. Registruotis prašome PLC raštinėje arba tel. 630-257-8787.

■ **10-oji Biblinė stovykla 1–6 skyriaus** vaikams vyks gruodžio 27–28 dienomis (ketvirtadienį ir penktadienį) nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p. Ateitininkų namuose (1380 Castlewood Dr., Lemont, IL). Dėl registracijos iki gruodžio 16 d. prašome kreiptis į ses. Laimutę tel. 630-243-1070 arba el. paštu: seslaimute@gmail.com

■ **Jeigu paskutinę metų naktį norite** pabūti ypatingoje aplinkoje, sutikite Naujuosius „Legendinio ‘Titaniko’ pokylyje“, kuris vyks Willowbrook Ballroom Fresco salėje. Jūsų laukia išskirtinė programa: vyrų trio „Ledkalnis“ su konkursu laureate Julija, klasikinis kvartetas, visų gerai pažįstamo „Sodžiaus“ muzikantai, jaunatviškoji grupė „Sandalai“. Informacija teikiama ir vietas užsisakyti galima tel. 312-375-2728.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **V. Krėvės lituanistinė mokykla kviečia** visus į kalėdinę eglutę, kuri vyks gruodžio 16 d. 12 val. p. p. Šv. Andriejaus parapijos salėje (19-ta ir Wallace St., Philadelphia, PA 19130). Tėveliai, neužmirškite savo atžaloms nedidelių dovanėlių (knygos, DVD ar CD), kurias atėję palikite prie Kalėdų Senelio padėjų langelio. Informacija tel. 484-557-7073 arba el. paštu: meliri@yahoo.com

■ **St. Petersburg lietuvių tradicinė Kūčių vakarienė** Lietuvių klube (4880 46th Ave., North, St. Petersburg, FL 33714) rengiama gruodžio mėn. 24 d., pirmadienį. Pradžią 5 val. p. p. Auka asmeniui – 25 dol. Vietas užsisakykite pas Laimutę Alvarado 727-360-1064 iki gruodžio 16 d.

■ **Gruodžio 26–sausio 1 dienomis Dainavos stovykloje**, Manchester, MI, vyks ateitininkų Žiemos kursai. Kursuose dalyvauja gimnazistai iš įvairių JAV vietovių. Kreiptis el. paštu į vieną iš šių ateitininkų: Mirgą Girniuvienę (mgirnius@hotmail.com), Tomą Girnių (tomasgirnius@gmail.com) arba Andrių Kazlauską (Andrius_Kazlauskas@meei.harvard.edu).

Daiva ir Arvydas Barzdukai, gyvenantys **Falls Church, VA**, tapo „Draugo“ **garbės prenumeratoriais**. Šiuos skaitytojus „Draugas“ lankys dar vienerius metus. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote, sveikiname tapus garbės prenumeratoriais.

„Draugo“ krautuvėlėje galima nusipirkti kalėdaičių. Atvykę galėsite įsigyti ir kalėdinių atvirukų, kurių pasirinkimas – tikrai didelis.

Nežinote, ką padovanoti Kalėdoms? Gera dovana – knyga. „Drauge“ galite nusipirkti knygelių ir kompaktinių plokštelių vaikams bei knygų ar meno albumų suaugusiems.

Krautuvėlė dirba
nuo 8:30 val. r. iki 4:30 val. p. p.
Tel. pasiteirauti
773-585-9500.

Š. m. gruodžio 10 d., pirmadienį, **Lietuvių katalikų spaudos draugijos taryba rinksis į direktorių posėdį**, kuris vyks Tėvų marijonų vienuolyne (6336 South Kilbourn Ave, Chicago, IL). Posėdis, kurį šaukia marijonų vienuolijos provincijolas kun. Kazimierz Chwalek, vyks nuo 1 val. p. p. iki 5 val. p. p.

Vydūno fondas gruodžio 1 d. dalyvavo PLC kalėdinėje mugėje, kur prekiaavo naujaisiais VF leidiniais: kalėdinėmis atvirutėmis, sveikinimo kortelėmis, knygomis, Lietuvos žemėlapiams.

Nuotraukoje: prie VF stalo (iš kairės): LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, Sigutė Užupienė, Jūratė Variakojienė ir LR ambasadorius JAV Žygimantas Pavilonis.
Jono Variakojo nuotr.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos choras. Vadovė Jūratė Grabliauskienė.
Laimos Apanavičienės nuotr.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos choras

gruodžio 9 d., sekmadienį, 12:45 val. p. p.

kviečia į kalėdinį koncertą misijoje

14911 W. 127th Street, Lemont

Koncerte dalyvaus vaikų choras „Vyturys“ (vadovas Darius Polikaitis) ir solistai.

Artėja Kalėdos ir Naujieji metai. Savo draugus, gimines, artimuosius ir pažįstamus galite pasveikinti per „Draugą“.

Sveikinimus su tekstu ir 25 dol. čekiu siųskite „Draugo“ administracijai adresu 4545 W. 63rd. St., Chicago, IL 60629

Jūsų sveikinimus mielai išspausdinsime mūsų laikraštyje.

SKELBIMAI

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Skelbimų skyriaus tel. 1-773-585-9500

Namams pirkti paskolas
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

California Lithuanian Credit Union

Aukštos indėlių palūkanos

2 proc. 3 metų CD

2.5 proc. 3 metų IRA CD

Santa Monica, California

Tel. 310-828-7095

Valdžios apdrausta iki \$250,000

